

ພທບາກຂອງໜ້າຮຽນພາກສິ່ງ ໂດຍເມືອນໄຫວ້າດາວເມືອງ : ຖໍ່ຕົກລະບຸຄະຫຼາດຮຽນ
ຜົນໄດ້ຮັບຮັບຮັບຮັບພາຍໃນ ຕ້າງອອກພາຍໃນ ອົງກວ່າດີພອນພູກໍາ

ចំណុចប្រព័ន្ធឌាន់ខ្លួន និងទទួលបាន

363.23
๑๘๖๘๙
2554

36A5633500

Title: บทบาทของขาราชการตัวร่วมที่มีต่อการพัฒนาการเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตัวร่วงภูธรภูมามาน อ่างทอง
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหาสารคามมหาวิทยาลัย

ចំណាតិ៍អាមេរិកបានទូទាត់ខ្លួនហើយមួយការពិភាក្សាខាមអាយុវត្ថុដែលការការពាណិជ្ជកម្មបាប់ពីទី
ភាសាអិង្វារិកគ្នាដែលរាជ្យបំផុតរាជរដ្ឋបាន
ឯកទិន្នន័យខាងក្រោម នាយករដ្ឋមន្ត្រីរាជរដ្ឋបាន និងនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រាជរដ្ឋបាន និងនាយករដ្ឋមន្ត្រី

บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณี
สถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น

จำสินตรวจ เด่นพงษ์ นันทะสุชา

		363.23 ค 868 บ 2554
36A5633500		
Title: บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง และศึกษาเฉพาะกรณี สถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น		

① 363.23
② 868 บ 21
ว 2521096

เลขทะเบียน	5633500
เลขเรียกหนังสือ	363.23 ② 868 บ 21(2.1)
วันที่	25.8.56

213180

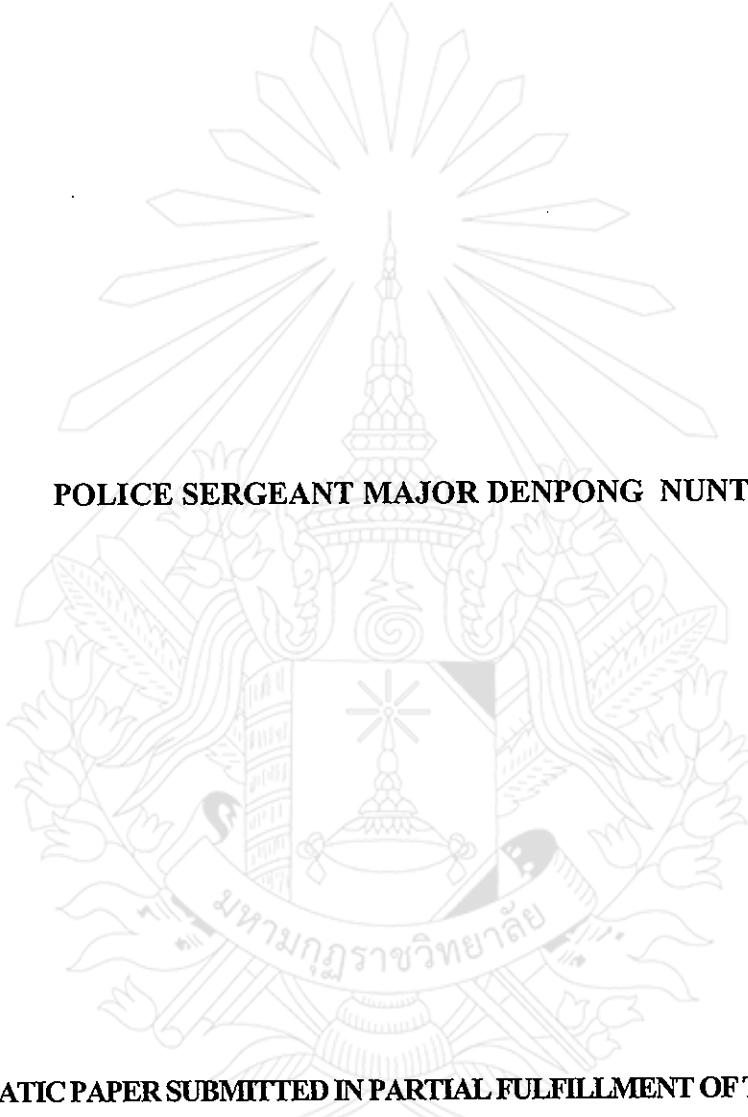
สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามุขราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2554

สั่งพิมพ์เป็นสมบัติของห้องสมุด มนร.

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

**THE ROLE OF POLICE OFFICERS IN POLITICAL DEVELOPMENT :
A CASE STUDY OF PHUPHAMAN PROVINCIAL
POLICE STATION, PHUPHAMAN DISTRICT,
KHON KAEN PROVINCE**

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E 2554 (2011)**

หัวข้อสารนิพนธ์	: บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีของสหภาพแรงงาน อุบลราชธานี จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: อรุณรัตน์ นันทะสุชา
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. รพีพร คงทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พันตำรวจโท อักรพงษ์ พองชัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาด្ឋูราชนครินทร์ อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
.....
(พระครูปลัดสันพิพัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

คณะกรรมการสอนสารนิพนธ์

.....
.....
(พระครูปลัดสันพิพัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))
.....
.....
(ดร. รพีพร คงทอง)

.....
.....
(พันตำรวจโท อักรพงษ์ พองชัย)
.....
.....
(พระมหาวิจิตร์ คุตติร์โร (ดร.))

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยนุสิก)

สิชลพิชช่องบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาด្ឋูราชนครินทร์

Thematic Title : The role of Police Officers in Political Development : A Case Study
of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District,
Khon Kaen Province

Student's Name : Police Sergeant Major Denpong Nuutasuta

Department : Government

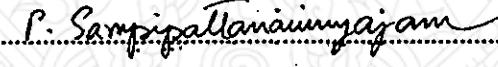
Advisor : Dr. Rapeeporn Thongtong

Co-Advisor : Police Lieutenant Colonel Chakrapong Fongchai

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for Master's Degree.

 P. Sampipattanaviriyajarn ..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

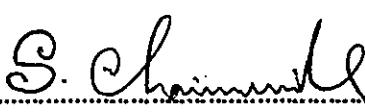
Thematic Committee

 P. Sampipattanaviriyajarn ..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

 ..... Advisor
(Dr. Rapeeporn Thongtong)

 ..... Co-Advisor
(Police Lieutenant Colonel Chakrapong Fongchai)

 Phramaha Viroj Guttaviro ..... Member
(Phramaha Viroj Guttaviro (Dr.))

 Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaitmusik ..... Member
(Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaitmusik)

หัวข้อสารนิพนธ์	: บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครภูมามោน อำเภอภูมามោน จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: จ่าสิบตำรวจนิ่น พงษ์ นันทะสุชา
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. รพีพร คงทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พันตำรวจโท จักรพงษ์ ฟองซัย
ปีการศึกษา	: 2553

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครภูมามោน อำเภอภูมามោน จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครภูมามោน อำเภอภูมามោน จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกันและ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครภูมามោน อำเภอภูมามោน จังหวัดขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครภูมามោน อำเภอภูมามោน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 390 ราย ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane's ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครภูมามោน อำเภอภูมามោน จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาล ภูผาม่าน ที่มี เพศ อายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานี ตำรวจนครบาลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05 แต่ว่า ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจ ในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูผาม่าน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับบทบาท ของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัด ขอนแก่น มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่ตำรวจควรวางแผนตัวเป็นกลาง 2) อยากรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้น ผู้ใหญ่ลงพื้นที่เลือกตั้ง 3) อยากรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรฐาน 4) อยากรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานตามอำนาจ หน้าที่และ 5) อยากรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจควรขันการซื้อสิทธิขายเสียง

Thematic Title	: The role of Police Officers in Political Development : A Case Study of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen Province
Student's Name	: Police Sergeant Major Denpong Nuntasuta
Department	: Government
Advisor	: Dr. Rapeeporn Thongtong
Co - Advisor	: Police Lieutenant Colonel Chakrapong Fongchai
Academic Year	: B.E. 2553 (2010)

ABSTRACT

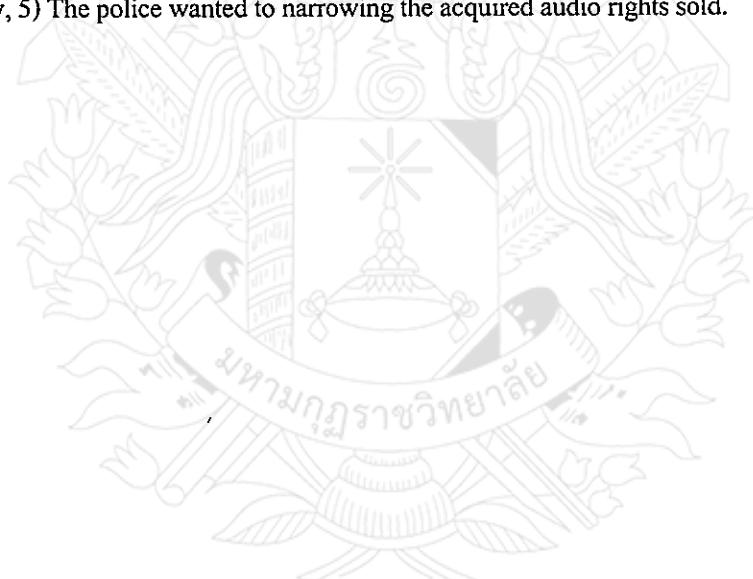
The objectives of this thematic paper were as follows : 1) to study the role of police officers in political development : a case study Police case study of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen Province. 2) to compare the role of police officers according to public opinion in political development : a case study Police case study of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen Province in gender, age, level of education. 3) to study suggestion concerning with the role of police officers in political development : a case study Police case study of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen Province. Tools used for data collecting are questionnaires. The samples in this study were people aged 18 years and over in the area of responsibility of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen Province as the numbers of 390 persons That the sample size by using Taro Yamane and technique of randomly selected by Specific Sample. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, statistics used t-test One-Way ANOVA. If there were any difference, it was tested by means of Scheffe's Method and analyzed by computing

The results of research were found as follows :

The public opinion to the role of police officers in political development : a case study Police case study of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen 2 aspect were high level.

The results of comparing found that the people aged 18 years and over in the area of responsibility of PhuPhaMan Provincial Police Station, in different gender, and age level. Opinion in the role of police officers in political development had no different level at the significant statistical Level .05, but the people aged 18 years and over in the area of responsibility of PhuPhaMan Provincial Police Station, in different level of education had opinion to the role of police officers in political development different, when do difference analysis of the average is lay a pair with the way of Scheffe's Method' found that the public with different level of education had opinion in the role of police officers in political development at the significant statistic level 0.05, in lower education levels than grade six different undergraduate higher than and the people at the level of grade six different undergraduate higher.

The public opinion in the role of police officers in political development : a case study Police case study of PhuPhaMan Provincial Police Station, PhuPhaMan District, Khon Kaen Province had suggestions was 1) the police should place a neutral, 2) wants to police the area superior to the election, 3) The police wanted to come on time, 4) The police wanted to follow authority, 5) The police wanted to narrowing the acquired audio rights sold.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากคณาจารย์ หลายท่าน โดยเฉพาะ ดร. รพีพร คงทอง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณารอสละเวลาให้คำแนะนำ ปรึกษาและตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นและพัฒนาตรวจโภ จักษ์พงษ์ พองชัย ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณารอสละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วย ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ผู้ศึกษาของสถาบันพระคุณเป็นอย่างสูงมาก ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ พัฒนาตรวจโภชัย ตั้งจิตรมงคลศักดา รองผู้อำนวยการสถาบันฯ สำหรับ ภาระผ่าน จังหวัดขอนแก่น ออาจารย์นิโอลิน แสนเกา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลล้วนพันธ์ 2 และ นายวิระพงศ์ คุณประทุม ออาจารย์พิเศษประจำ มหาวิทยาลัยมหากรุราชา วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่กรุณารอสละเวลาให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึง ให้คำแนะนำ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหากรุราชา วิทยาเขตศรีล้านช้าง ศูนย์การศึกษาชุมแพ ทุกท่าน ที่ประสานวิชาความรู้ ให้คำแนะนำ บริการ และอำนวยความสะดวกในการศึกษา

ขอขอบพระคุณท่านนายอำเภอภูผาม่าน ท่านผู้อำนวยการสถาบันฯ สำหรับภาระผ่าน ท่านนายก องค์การบริหารส่วนตำบล ท่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ทุกท่านที่กรุณารอสละเวลา

ขอขอบคุณ เพื่อนนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา รัฐศาสตร์ การปักธงชัย ทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ เป็นกำลังใจที่ดี และให้ความช่วยเหลือต่างๆ

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้อุปรมณฑล ลี้ยงคุณ สนับสนุนให้การศึกษาด้วยดี ตลอดมา ตลอดจนทุกท่านที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีทุกประการ

จ่าสิบตำรวจ เด่นพงษ์ นันทะสุชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปั้ญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท	7
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง	9
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทของตำรวจ	21
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	35
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	44

បរចាំនូករម	88
ភាគធនវក	91
ភាគធនវក ក រายចំណាំយើងទិន្នន័យពាណិជ្ជកម្ម	92
ភាគធនវក ខ អនុសាស្ត្រធនវកដែលបានគិតឡើងដោយក្រសួងអប់រំ	94
ភាគធនវក គ បណ្តុះបណ្តាល	98
ភាគធនវក ឃ ការងារក្រសួងអប់រំដែលបានគិតឡើងដោយក្រសួងអប់រំ	104
ភាគធនវក ឌ ការងារក្រសួងអប់រំដែលបានគិតឡើងដោយក្រសួងអប់រំ	108
ប្រវតីផ្លូវជំរឿន	111

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวนของค์การปีกรองส่วนห้องถินในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น	47
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง จำนวนตามเพศ	58
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง จำนวนตามอายุ	59
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง จำนวนตามระดับการศึกษา	59
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้าน	60
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเดือกตั้ง	61
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูธรภูมาน่าน อำเภอภูมาน่าน จังหวัดขอนแก่น ด้านบทบาทในการสอดส่องคุ้มครองและ การทุจริตเดือกตั้ง	63

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาค ผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามเพศ	64
ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามเพศ	64
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามอายุ	65
ตารางที่ 4.10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามอายุ	65
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมืองศึกษาเฉพาะกรณี สำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	66
ตารางที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	66
ตารางที่ 4.13 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการต่อการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่(Scheffe's Method)	67

ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภาม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภาม่าน อำเภอภูผา จังหวัดขอนแก่น ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ	68
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภาม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ	68
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภาม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครรภาม่าน อำเภอภูผา จังหวัดขอนแก่น ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ	69
ตารางที่ 4.17	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภาม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ	69
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภาม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภาม่าน อำเภอภูผา จังหวัดขอนแก่น ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	70
ตารางที่ 4.19	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภาม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	70

- ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลม่านที่มีค่าอนุภาพของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) 74
- ตารางที่ 4.27 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลม่าน สำหรับกลุ่มคนต่างด้าว 75

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานของค่าร่วงเป็นงานที่มีขอบเขตอันจำกัดที่กว้างขวาง และมีความซับซ้อนซึ่งเกิดกับอำนาจชั้นสูง ทั้งนี้ เพราะในทางทฤษฎีด้านการบริหารนั้น กิจกรรมค่าร่วงเป็นกลไกสำคัญของรัฐในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม การรักษาภูมิภาค ระบบที่ดิน ซึ่งบังคับต่างๆที่รัฐได้กำหนดขึ้น ตลอดจนการพิทักษ์รักษาระบบของการเมืองการปกครอง การบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน นอกเหนือนี้หน่วยงานสาขางานด้านกิจกรรมค่าร่วงแห่งชาติยังได้ถูกจัดตั้งขึ้นให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทุกหมู่บ้าน ตำบลและอำเภอ อันเป็นหน่วยงานการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งหมายความถึงกลไกของค่าร่วงได้แผ่ขยายลงไปเพื่อประโยชน์ในการควบคุมอำนาจของผู้บริหารจากภาครัฐ การปฏิบัติงานด้านการรักษาภูมิภาคนั้นเป็นเพียงการกิจหนั่งในหลายภารกิจที่สำคัญของสำนักงานค่าร่วงแห่งชาติ ท่ามกลางภารกิจที่สำคัญหลายประการ เช่น การกิจในด้านการข่าว เพื่อสอดส่องตรวจสอบผู้ที่เป็นภัยต่ออำนาจชั้นสูง เป็นภัยต่อผู้รัฐบาลแทนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะในยุคสมัยใดๆ ล้วนเป็นภัยต่อผู้รัฐบาล

ด้วยเหตุนี้ค่าร่วงไทยจึงมีภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการรักษาและส่งเสริมประชาธิปไตย ทั้งนี้ ตามที่ได้มีพระราชบัญญัติกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ซึ่งการเลือกตั้งในครั้งนี้รัฐบาลได้กำหนดให้มีการแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงเป็นภาระแห่งชาติ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามภาระแห่งชาติ ว่าด้วยการรณรงค์และแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง โดยมี พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินการตามภาระแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานค่าร่วงแห่งชาติเป็นหน่วยที่มีภารกิจหลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต และเที่ยงธรรม โดยได้จัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้งสำนักงานค่าร่วงแห่งชาติ” (ศรศ.ลต.ต.) มีภารกิจควบคุมอำนาจการและสั่งการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง และสนับสนุนภารกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้เริ่มทำงานและมีกำหนดเปิดอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550

¹ พงษ์นคร นครสันติภาพ, “การเมืองกับกรมค่าร่วงไทย พ.ศ.2475-2500”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2539, หน้า 1.

ซึ่งสำนักงานตำรวจนครบาล ใช้กำลังตำรวจนาน 200,000 คน สำหรับการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้งครั้งนี้ ซึ่งหมายความรวมถึงการรักษาความปลอดภัยใน “ที่เลือกตั้ง” การรักษาความปลอดภัยในการเลือกตั้งล่วงหน้า สถานที่ปราศรัยหาเสียง สถานที่รวมคะแนน และการสนับสนุนอื่นๆ เช่น การขนส่งหินบัตร เป็นต้น²

สถานีตำรวจนครบาลม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานีตำรวจนครบาลที่มีภาระหน้าที่รับผิดชอบ ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการเข้าไปให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นด้านกฎหมายเลือกตั้ง การปฏิบัติตามเมื่อต้องเป็นกรรมการการเลือกตั้งหรือเป็นเจ้าหน้าที่นับคะแนน หากสามารถทำให้ประชาชนเข้าใจในพื้นฐานของการเลือกตั้งแล้วจะทำให้การเลือกตั้งมีความยุติธรรม และนำไปสู่ระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการทุจริตการเลือกตั้ง อาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานหรือในการสอดส่องคุณภาพการทุจริตเลือกตั้งในพื้นที่ที่มีบริเวณกว้าง การขาดงบประมาณในการดำเนินการ ยานพาหนะอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น กล้องวิดีโอ เป็นต้น

ดังนั้นในฐานะที่ผู้ศึกษารับราชการตำรวจนครบาลม่าน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนครบาลในการพัฒนาการเมืองในสถานีตำรวจนครบาลม่าน จังหวัดขอนแก่น ว่ามีบทบาทอย่างไรต่อการพัฒนาการเมืองและมีผลกระทบอย่างไรในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจนครบาลที่มีต่อการพัฒนาการเมือง ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาสามารถนำไปปรับใช้เป็นนโยบายในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจนครบาลม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ตลอดจนพัฒนาข้าราชการตำรวจนครบาลม่าน ต่อไป

² จกรียุทธ ใจติวิชระพงศ์, “บทบาทของตำรวจนครบาลในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลจากอุบลราชธานี จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2551, หน้า 1-2.

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

- 1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการ เมืองต่างกัน
- 1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการ เมืองต่างกัน
- 1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประเทศ

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15,967 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง
- 2) บทบาทในการสอดส่องคุ้มครองการทุจริตการเลือกตั้ง

1.4.3 ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา

ได้แก่ เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบนบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบนบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองในสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และศิทธิของตนตามสถานภาพของตน

บทบาทต่อการพัฒนาการเมือง หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง หมายถึงการปฏิบัติตามแผน/มาตรการของตำรวจและหน่วยเหนือเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง การเข้าร่วมรับการอบรมตามที่ผู้อำนวยการคณะกรรมการการเลือกตั้งเขตจัดให้มีขึ้น การเป็นเจ้าหน้าที่นับคะแนนการเลือกตั้ง การเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง

ด้านการสอดส่องคุณลักษณะทางวุฒิการการเลือกตั้ง หมายถึง การติดตามการปราศรัยหาเสียงของพรรค การเมือง การออกตรวจพื้นที่การเลือกตั้งก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้งเพื่อไม่ให้มีการซื้อสิทธิขายน้ำเสียง

เพศ หมายถึง เพศของประชาชนผู้ต้องแบบสอบถาม ในสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 เพศ ได้แก่ 1) เพศชายและ2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของประชาชนผู้ต้องแบบสอบถาม ในสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งอายุเป็น 4 ช่วง ดังนี้ 1) 18-27 ปี, 2) 28-37 ปี, 3) 38-47 ปีและ4) มากกว่า 47 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาระดับของประชาชนผู้ต้องแบบสอบถาม ในสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก, 2) มัธยมศึกษาปีที่หกและ3) ปริญญาตรี/สูงกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลผู้บังคับบัญชา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทของตำรวจ
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนา (Concept of Development) การพัฒนาเป็นคำที่มีความหมายไม่เป็นกลาง กล่าวคือ แฟรงไป์คิวบ์ค่านิยม (Value-Laden) และคูเมือนจะผูกพันกับวัฒนธรรม (Culture-Bound) การพัฒนาจึงมีความหมายแตกต่างกันมาก many ขึ้นอยู่กับบุคคล สังคม วัฒนธรรม และกาลเวลา เป็นต้น อย่างไรก็ตามแนวความคิดโดยสรุปต่อไปนี้ แสดงให้เห็นถึงความเป็นมาของแนวความคิดแห่งการพัฒนา

2.1.1 แนวความคิดแบบวิวัฒนาการ

นักสังคมศาสตร์และนักสังคมวิทยาในศตวรรษที่ 19 ใช้คำว่า การพัฒนาเพื่ออธิบายประวัติศาสตร์ของมนุษย์ (Human History) เพราะเชื่อว่า มนุษยชาติเคลื่อนย้ายจากภาวะหนึ่งไปสู่อีกภาวะหนึ่งที่สูงกว่า (Higher Stage) ในทิศทางเดียว (Unidirectional) และการเคลื่อนย้ายดังกล่าวทำให้ชีวิตมนุษย์มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น มีความแตกต่างกันมากขึ้น ร่าเรยขึ้นทั้งทางวัฒนธรรมและวัฒนธรรม เหตุผลมากขึ้น ฯลฯ เป็นต้น โดยเหตุนี้ การพัฒนาจึงมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ความก้าวหน้า (Progress) ซึ่งในบางครั้นการใช้คำทั้งสองแทนความหมายเดียวกัน

2.1.2 แนวความคิดแบบการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

นักสังคมศาสตร์ในศตวรรษที่ 20 เริ่มจะพิจารณาถึงว่า การพัฒนาและความก้าวหน้า แล้วหันมาใช้คำว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change) เพราะมีความหมายเป็นกลางมากกว่าการพัฒนา คือ ไม่เกี่ยวข้องกับอดีตหรืออนาคตอันรุ่งโรจน์ แต่สนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ (Phenomena) เช่น การจัดชั้นทางสังคม (Social Stratification) เพื่อหาสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในสังคม (Change in Society) หรือการเปลี่ยนแปลงทั่วสังคม (Change of Society)

2.1.3 แนวความคิดแบบเศรษฐศาสตร์ (Economic)

แม้คำว่าการพัฒนาจะถือเป็นเรื่องที่ไม่ได้มาจากแนวความคิดทางสังคมศาสตร์ไป远บ้าง แต่กลับได้ความนิยมในทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อใช้สำหรับจำแนกประเทศต่าง ๆ ตามดัชนีบ่งชี้ (Index) บางตัว เช่นรายได้ประชาชาติ ก่อให้เกิดการเรียกประเทศที่มีรายได้ประชาชาติสูงกว่าเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และเรียกประเทศที่มีรายได้ประชาชาติต่ำกว่าด้วยพัฒนาหรือกำลังพัฒนา ดังนั้น การพัฒนาจึงหมายถึง การเพิ่มค่าของกลุ่มดัชนีบางตัวที่ใช้วัด จึงแทนจะมีความหมายเดียวกับคำว่า ความเป็นอุตสาหกรรม (Industrialization) ความทันสมัย (Modemization) หรือความเจริญทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) การพัฒนาในที่นี้จึงมีความหมายแคบกว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2.1.4 แนวความคิดแบบการปฏิบัติการทางสังคม (Social Action)

การพัฒนาในระดับต่ำมน้ำนั้นไม่เพียงจะเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ยังเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางสังคมมากขึ้น เพราะทุกสังคม โดยเฉพาะฝ่ายรัฐบาลต่างพยายามปรับปรุงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Conditions) เช่น รายได้ประชาชาติ คุณภาพชีวิต ฯลฯ จึงได้วางแผนปฏิบัติการขึ้น เช่น การปฏิรูปที่ดิน การจัดตั้งองค์กรสหกรณ์ชุมชน ฯลฯ เพื่อเพิ่มค่าดัชนีทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (Socio-Economic and Cultural Index) ที่เลือกสรรไว้ทางตัวดังนั้น การพัฒนาจึงเป็นผลของการปฏิบัติการทางสังคม

2.1.5 แนวความคิดแบบขัดแย้งทางสังคม (Social Conflict)

เมื่อการพัฒนาเป็นผลของการปฏิบัติการทางสังคม ผลของการพัฒนาจึงก่อให้เกิดความตึงเครียด และความขัดแย้ง (Tension and Conflict) ขึ้น เช่น แบบแผนวัฒนธรรม สัดส่วนระหว่างอาชีพและจำนวนประชากร การทำงานในองค์กรชั้นทางสังคม ฯลฯ เป็นต้น ความขัดแย้งทุกรูปแบบมีสหสัมพันธ์ต่อกัน (Interrelated) และมีผลกระทบ (Impact) ต่อกันมากน้อยต่างกัน แนวความคิดดังกล่าว นี้เป็นพื้นฐานของแนวความคิดในการพัฒนาประเทศแบบสังคมนิยม ที่ใช้กฎหมายว่าด้วยความขัดแย้งมาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและระบบสังคม item เช่นกันว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการวิวัฒนาการตามธรรมชาติ ผู้สนับสนุนจึงศึกษาประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ต่อมาก็จะนำไปทางการศึกษา

ปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับดัชนีบ่งชี้การพัฒนาในแง่ของรายได้ และผลผลิตของชาติที่เริ่มมีบทบาท และในที่สุดการศึกษาอย่างจริงจังในเชิงปฏิบัติของการพัฒนาจึงเกิดขึ้น เป็นการศึกษาถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางสังคม และความขัดแย้งทางสังคม¹

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ก้าวหน้าขึ้น ในทางสังคมการพัฒนาจะใช้คำว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพราะมีความหมายเป็นกลางมากกว่าการพัฒนา การพัฒนาเป็นผลของการปฏิบัติการทางสังคมซึ่งก่อให้เกิดความตึงเครียดและความขัดแย้ง เช่น แบบแผนวัฒนธรรม สัดส่วนระหว่างอาชีพและจำนวนประชากร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

ได้มีผู้ให้ความหมาย และคำนิยามเกี่ยวกับบทบาทไว้หลายท่านที่แตกต่างกันออกไปดังนี้

สงวนครี วิรชชัย อ้างใน Boom and Selznick ได้กล่าวว่า บทบาททางสังคมเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวนี้องกับตำแหน่งทางสังคม เช่น การเป็นครู เป็นนักเรียน เป็นต้น ซึ่งจะบอกให้รู้ว่าแต่ละคนจะแสดงบทบาทอะไรบ้างในการเป็นครูหรือเป็นนักเรียนและได้จำแนกบทบาทออกเป็นลักษณะต่างๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามอุดมคติ (the socially prescribed or ideal role)

เป็นบทบาทที่มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งทางสังคมไว้

2. บทบาทหน้าที่ควรกระทำ (the perceived role)

เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรจะกระทำในหน้าที่ตำแหน่งนั้นๆ ซึ่งอาจไม่ตรงตามบทบาท ตามอุดมคติทุกประการ และอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลก็ได้

3. บทบาทที่กระทำจริง (the performed role)

เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลได้กระทำไปตามความเชื่อ ความคาดหวัง ตลอดจนความกดดันและโอกาสที่จะกระทำในแต่ละสังคมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง²

¹ สถาบันพระปกเกล้า, “แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา”, 4 มกราคม 2553, <<http://www.thaipoliticsgovernment.org/wiki/>> (9 January 2011).

² สงวนครี วิรชชัย, จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศึกษาพิมพ์, 2547), หน้า 23.

ว่าด้วย สุขนิรันดร์ กถาวรฯ บทบาท คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) บทบาทที่เป็นตัวกำหนดความรับผิดชอบของบุคคลในสังคม สังคมยิ่งซับซ้อนมากเท่าไร บทบาทก็จะยิ่งแตกต่างกันมากขึ้นเท่านั้นสถานภาพ (Status) คือ ตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ของบุคคลมีอยู่เกี่ยวกับบุคคลอื่นและสังคมส่วนรวม สถานภาพจึงมีลักษณะเป็นนานาธรรม บุคคลเมื่อเกิดมาในสังคมย่อมมีสถานภาพ ซึ่งแต่ละบุคคลย่อมมีหลายสถานภาพ สถานภาพ จึงเป็นสิ่งเฉพาะบุคคลที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากผู้อื่น และมีอะไรเป็นเครื่องหมายของตัวเอง³

ส่วน สุทธิเลิศอรุณ ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า สิทธิก่อให้เกิดหน้าที่ตามมา จะนั้น มนุษย์ทุกรูปทุกนามที่ต้องการสิทธิด้านต่างๆ สิ่งที่ตามมาคือหน้าที่ โดยจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามนัย ของสิทธิที่ได้รับ บรรดาสิทธิและหน้าที่ในสังคมจะต้องถือปฏิบัติคือบทบาทนั้นเอง⁴

สุชา จันทร์เร่ม ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสภาพต่างๆ พึงกระทำนั้นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ในสถานภาพโดยย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น จะต้องประพฤติ ตามสิทธิและหน้าที่ของตนในสถานภาพที่ตนมีอยู่⁵

ปพ.วี.ธิติวัฒนา ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพ มาก เป็นรูปการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพ คือ จะใช้คำว่าบทบาทเมื่อหมายถึงการที่บุคคลปฏิบัติ ตามสิทธิและหน้าที่ของตนในสถานภาพที่ตนมีอยู่ และได้สรุปเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทของบุคคล ในสังคมย่อมขึ้นอยู่กับสถานภาพที่ตนประจำอยู่ รวมทั้งคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล บทบาทของ บุคคลจึงแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสถานภาพและลักษณะอุปนิสัย ความคิด ความรู้ ความสามารถ บุคลเหตุจุงใจ การอบรม ความพอดีรวมทั้งสถานภาพทางกายและจิตใจของบุคคลที่ดำเนิน บทบาทนั้น

³ว่าด้วย สุขนิรันดร์, “บทบาทของคำว่าชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการให้ชุมชนเข้ามายื่นส่วน ร่วมในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาอำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์), 2547, หน้า 43.

⁴ส่วน สุทธิเลิศอรุณ, กฎหมายและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพลาย สั่ง, 2527), หน้า 25.

⁵สุชา จันทร์เร่ม, จิตวิทยาพัฒนาการ, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 28.

จากความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทจะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดศิทธิ หน้าที่ในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนว่า บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรนั้นๆ จำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทที่องค์กรนั้นๆ กำหนดไว้เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยบทบาทที่แท้จริงเป็นบทบาทหรือพฤติกรรมที่บุคคลได้กระทำจริงๆ เพื่อให้เกิดการตอบสนองต่อข้อกำหนดต่างๆ ที่สังคมคาดหวัง หรือที่ตนเองคาดหวังก็ได้⁶

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง

2.3.1 ความหมายการพัฒนา

สัญญา สัญญาวิถัติ⁷ ได้ให้ความหมายของคำว่า พัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (directed change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แล้วอนล่วงหน้า⁷

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ให้ความหมายของคำว่า พัฒนา หมายถึง การกระทำให้เกิดขึ้น คือเปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า⁸

วิทยากร เชียงกฎ กล่าวไว้ว่า การพัฒนาที่แท้จริงควรหมายถึงการทำให้มีความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสงบสุข ความสะอาดสวยงาม ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจ และความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับการได้รับปัจจัยทางวัตถุเพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องการพัฒนาทางด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อมที่ดี การพักผ่อนหย่อนใจ และการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้านต่างๆ ด้วย ความต้องการทั้งหมดนี้ทางครั้งเรารายกันว่าเป็นการพัฒนา “คุณภาพ” เพื่อที่ให้เห็นว่าการพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเพิ่มปริมาณสิ่นค้าหรือการเพิ่มรายได้เท่านั้น หากอยู่ที่การเพิ่มความพอใจความสุขของประชาชนมากกว่า⁹

⁶ ปาณิ วิจิตรวัฒนา, การพัฒนาเด็กเยาวชนและสตรี, (กรุงเทพมหานคร : โรงพยาบาลราชวิถี, 2535), หน้า 55.

⁷ สัญญา สัญญาวิถัติ, การพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา พานิช, 2526), หน้า 5.

⁸ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : ส.ส.น.ไทยอุปราชแห่งประเทศไทย, 2526), หน้า 1.

⁹ วิทยากร เชียงกฎ, การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นัมแกรนด์, 2527), หน้า 17-18.

จากความหมาย การพัฒนา ทำให้สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ดำเนินไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกัน การพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมไปถึงการเพิ่มความพึงพอใจและเพิ่มความสุขของประชาชนด้วย

การพัฒนาทางการเมือง (POLITICAL DEVELOPMENT) คือ การเปลี่ยนแปลงชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมโดยมีเป้าหมายใดๆ ที่แน่นอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้อำนาจในการแก้ไขสิ่งที่มีคุณค่าให้กับสมาชิกของสังคมอย่างเป็นธรรมกว่าเดิม เป็นที่แน่นอนว่าในการเปลี่ยนแปลงนี้ย่อมจะต้องระบบท่อส่วนต่างๆ ของสังคม เช่น โครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสังคม อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ เพราะในสังคมหนึ่งๆ นั้นย่อมไม่อาจสร้างเส้นแบ่งเขตเด่นระหว่างการเมือง เศรษฐกิจและสังคม หรือแยกไปพิจารณาแต่ละส่วนโดยไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันได้ ดังเช่นนักวิชาการหลายท่านที่ให้ทัศนะไว้ว่าการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีความสัมพันธ์กันแบบสนิท เมื่อส่วนใดส่วนหนึ่ง กระทบกระเทือน หรือเปลี่ยนไปก็จะมีผลให้ส่วนอื่นๆ ต้องเปลี่ยนไปด้วยไม่นานก็น้อย

สมบัติ ชารังษัญวงศ์ อ้างใน พาย (Lucian W. Pye) เป็นนักธุรกิจศาสตร์อเมริกันที่สำคัญและเป็นประธานคณะกรรมการการเมืองบริยันเทียนในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ที่ให้การสนับสนุนการศึกษา การพัฒนาการเมืองมาตั้งแต่แรกเริ่มในช่วงต้นทศวรรษที่ 1960 พาย ได้พิทยามศึกษาวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเมือง และพบว่ามีประเด็นที่สำคัญๆ มากมายและค่อนข้างสถาบันซึ่งอนุญาตให้ขาดไม่เสียอีก พาย จึงได้สรุปประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (มากกว่าที่จะให้นิยามหรือความหมายโดยตรง) กับการพัฒนาการเมืองไว้ 10 ประการ

การพัฒนาการเมือง เป็นพื้นฐานทางการเมืองของการพัฒนาเศรษฐกิจ ในแห่งนี้การเมืองที่พัฒนาแล้วจะเปรียบเสมือนปัจจัยที่สำคัญที่จะเอื้ออำนวยต่อความเจริญทางเศรษฐกิจ เช่น ช่วยให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น แต่ปรากฏว่าการพัฒนาการเมืองในแห่งนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มากกว่าแค่ไป ทั้งความเจริญทางเศรษฐกิจนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในระบบการเมืองที่แตกต่างกัน และจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏให้เห็นในหลายประเทศปัจจุบันว่า ความเจริญทางเศรษฐกิจ หาได้มีที่ท่าว่าจะเกิดขึ้นในช่วงอายุของเรามิ แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองถึงขนาดที่เราอาจจัดได้ว่าเป็นการพัฒนาการเมืองแล้วก็ตาม แนวคิดนี้ซึ่งให้เห็นว่า หากระบบการเมืองมีการพัฒนาสูง จะส่งเสริมให้เกิดความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาการเมืองของแต่ละสังคม

การพัฒนาการเมืองเป็นการเมืองของสังคมอุดสาหกรรม นั่นคือมีการมองกันว่าการเมืองในประเทศอุดสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นระบบของการเมืองแบบประชาธิปไตยหรือเผด็จการจะมีแบบแผนของพฤติกรรมของสมาชิกของสังคมในลักษณะที่มีเหตุผล รัฐบาลมีความยอมรับผิดชอบต่อความสงบสุข และมีความกินดือญดีของประชาชน ซึ่งเท่ากับเป็นการยอมรับว่าการเมืองเป็นเพียงเครื่องมือในการแก้ปัญหา หาได้เป็นเป้าหมายในตัวเองไม่ การเมืองของสังคมอุดสาหกรรมจึงนับได้ว่าเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยเฉพาะในปัญหาหลักคือ การแยกแยะความกินดือญดีให้กับสมาชิกอย่างเป็นธรรมกว่าในสังคมอื่นๆ แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า สังคมที่พัฒนาจนก้าวเข้าสู่สังคมอุดสาหกรรมได้นั้น ระบบการเมืองจะต้องมีระดับการพัฒนาสูง ดังนั้น ลักษณะระบบการเมืองของสังคมอุดสาหกรรมคือรูปธรรมของระบบการเมืองที่พัฒนาแล้ว

การพัฒนาการเมืองเป็นความเป็นทันสมัยทางการเมือง เมื่อจากแนวความคิดที่พยายามโดยการพัฒนาการเมืองกับการเมืองของสังคม อุดสาหกรรม ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นแนวความคิดที่ที่ล้ำเอียง ไม่ให้ความสำคัญกับประเพณีและปัทสถานของสังคมอื่นๆ มาตรฐานของสังคมอุดสาหกรรม หรือสังคมตะวันตกนั้น ไม่สามารถใช้วัดได้ในทุกระบบสังคม ซึ่งจากข้อแข็งเหล่านี้ก็เนื่องมาจากการเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และผลจากความเจริญทางวิทยาการเหล่านี้เองจะช่วยสนับสนุนให้มุ่ยได้มองเห็นแห่งมุมต่างๆ ของสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองได้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การเรียกร้องให้มีกฎหมายที่เป็นสากล สามารถให้ความยุติธรรมกับสมาชิกของสังคมโดยทั่วหน้ากัน มีกลุ่มต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมากmany เช่น พรรครการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอิทธิพล แต่ละกลุ่มต่างก็พยายามเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมุ่งหวังที่จะใช้อิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายนั้นๆ ออกมานั้น ฐานะของการเมืองที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทางการเมืองในความหมายนี้แนวคิดนี้เชื่อมั่นว่า การพัฒนาการเมืองจะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองให้มีความทันสมัย (Political Modernization) กล่าวคือ จะต้องมีการแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างชั้บชั้น จะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดเอกภาพในอำนาจทางการปกครอง และจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

การพัฒนาการเมือง เป็นเรื่องการดำเนินงานของรัฐชาติ (Nation State) ความคิดนี้เกิดจากความเห็นที่ว่าแนวปฏิบัติทางการเมืองที่เกิดขึ้นอันถือได้ว่ามีลักษณะที่พัฒนาเด่นนั้นจะคล้องกับมาตรฐานของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในรัฐชาติยุคใหม่ กล่าวคือ รัฐชาติเหล่านี้สามารถที่จะปรับตัวและดำเนินไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคมได้ในระดับหนึ่ง แม้จะยังสร้างลักษณะนิยมอันถือได้ว่าเป็นเรื่องใหญ่ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติ อีกนัยหนึ่ง การพัฒนาการเมืองในแห่งนี้คือการสร้างชาติ (Nation-building) นั่นเอง แนวคิดนี้หมายถึง การทำให้

รัฐบาลมีอำนาจครอบคลุมทั้งประเทศ ประชาชนมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยใช้นโยบายชาตินิยมเห็นเครื่องมือสำคัญเพื่อให้เกิดความเป็นชาติอย่างแท้จริง

การพัฒนาการเมือง หมายถึง เรื่องราวของการพัฒนาระบบบริหารและกฎหมายแนว ความคิด ต่อเนื่องมาจากการเห็นด้วยการพัฒนาการเมืองเป็นเรื่องของการสร้างชาติโดยแบ่งรูปแบบของการสร้างชาติออกเป็น 2 รูปแบบคือ การสร้างสถาบัน และการพัฒนาผลเมืองซึ่งทั้ง 2 รูปแบบนี้จะคล้องจองกัน ในลักษณะหนึ่งแนวความคิดนี้มุ่งที่การพัฒนาสถาบันบริหารและพัฒนาเครื่องมือของสถาบันนี้ไปพร้อมๆ กันด้วยนั่นคือการพัฒนากฎหมายเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยและประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม แนวทางนี้ชี้ให้เห็นว่า ระบบบริหารเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหนนั้น ขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาการเมือง ระบบการเมืองที่มีระดับการพัฒนาสูง จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหาร ตลอดจนชี้ให้เห็นว่า ระบบกฎหมายจะได้รับการพัฒนา เพื่อคำร่างความยุติธรรมของสังคมและตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ ภายใต้ระบบการเมืองที่มีการพัฒนา

การพัฒนาการเมือง เป็นเรื่องของการรวมพลและการส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) แนวความคิดนี้อ้างว่าการฝึกฝนและการให้ความสำคัญกับสมาชิกของสังคมในฐานะเป็นรายภูร ตลอดจนการส่งเสริมให้พวกรเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อรัฐชาติใหม่ และถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการเมือง และประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งในการศึกษาการพัฒนาการเมืองในยุคนี้คือเรามักจะผูกพันลักษณะการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองกับสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งแบบประชาธิปไตยมากเกินไปจนมองข้ามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะอื่นๆ ด้วยหัวใจสำคัญของแนวคิดนี้คือ อำนาจทางการเมืองเป็นของประชาชน ดังนั้นประชาชนจะต้องแสดงบทบาทในการควบคุม กำกับ และตรวจสอบระบบการเมือง เพื่อให้แน่ใจว่าระบบการเมืองที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าว คือระบบการเมืองที่พัฒนา หรืออาจกล่าวได้ว่า แนวทางการพัฒนาทางการเมือง คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

การพัฒนาการเมือง เป็นเรื่องของการพัฒนาประชาธิปไตย แนวความคิดนี้ค่อนข้างจะแคบ คือมองว่าการพัฒนาการเมืองมีอยู่รูปแบบเดียว คือ การสร้างประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้จึงมีนักวิชาการหลายคนวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นคำนิยามที่ดำเนินการที่ไม่สามารถที่จะบดบังความหลากหลายทางการเมืองแบบตะวันตกให้กับประเทศไทยด้วยพัฒนาซึ่งควรจะสนใจว่า “พัฒนา” ให้การเมืองของชาติถาวรห้าได้อย่างไร หากกว่าที่จะสนใจจะสร้างประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ให้อายุยาวนาน ไม่เสื่อมคลาย ไม่เสื่อมโทรม ให้เกิด แนวคิดนี้สรุปอย่างชัดเจนว่า การพัฒนาทางการเมืองคือ การพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ซึ่งระบบการเมืองเป็นประชาธิปไตยมากเท่าใด ก็ย่อมแสดงว่ามีการพัฒนามากขึ้นเท่านั้น

การพัฒนาการเมืองเป็นเรื่องของความมีเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบที่
แนวทั่วไปนี้มีความสำคัญในแง่ของค่านิยมแบบประชาธิปไตยน้อยลง คือมองว่าลักษณะการเมืองที่
พัฒนาแล้วจะเกิดขึ้นในระบบการเมืองได้ได้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ที่
เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ นอกจากนี้ยังมองว่าประชาธิปไตยนี้ไม่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงของ
สังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และไม่อาจก่อให้เกิดเสถียรภาพทางการเมืองได้ การพัฒนาการเมืองในแง่นี้
จึงเป็นลักษณะของการดำเนินชีวิตทางการเมืองที่ไม่ทันท่วงทายและเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนนั่นเอง
แนวคิดนี้สรุปให้เห็นได้ว่า ลักษณะของระบบการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกฎเกณฑ์ติกา จะ
ก่อให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง ทั้งนี้เพาะประชาชนจะเกิดความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อ
เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศ

การพัฒนาการเมือง เป็นเรื่องของการระดมพลและอำนาจ แนวความคิดนี้พัฒนาจากความเห็นแก่ๆ ทั้งในเรื่องของสถาบันและสตีปริภพทางการเมือง โดยมองว่าเหตุสำคัญที่จะก่อให้เกิดสตีปริภพทางการเมืองและทำให้สถาบันดำเนินไปอย่างประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของระบบการเมืองเอง กล่าวคือ ถ้าระบบการเมืองได้สามารถที่จะระดมพลและอำนาจเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สามารถทำให้คนปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของระบบ และระบบเองก็สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ รวมทั้งสามารถแจกจ่ายทรัพยากรเหล่านี้อย่างเป็นธรรมโดยได้รับการสนับสนุนจากประชาชนแล้ว ระบบการเมืองนั้นถือได้ว่าพัฒนาเดียว

การพัฒนาการเมือง เป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังที่เราได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า การพัฒนาการเมืองนั้น จะผูกพันอย่างแน่นแฟ้นกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม การที่ด้านใดด้านหนึ่งของสังคมแปรเปลี่ยนไปจนกระทบถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่นๆ ด้วย การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ก็ถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทั้งปวงของสังคม ฉะนั้นในการศึกษาการพัฒนาการเมืองจึงจำเป็นต้องศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมพร้อมกันไปด้วย¹⁰

¹⁰ สมบัติ ช่างชัยวุฒิ, ทัศนคติทางการเมืองของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2539), หน้า 33-34.

2.3.2 องค์ประกอบของการพัฒนาทางการเมือง

องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทางการเมือง แบ่งออกเป็น 5 ประการดังนี้

1. ความเท่าเทียมกัน (Equality)

ซึ่งมีความหมายครอบคลุมทั้งความเท่าเทียมกันทางกฎหมาย ความเท่าเทียมกันในสิทธิทางการเมือง และความเท่าเทียมกันที่ประชาชนจะได้รับจากการให้บริการของรัฐ ทั้งทางบริการด้านการศึกษา สาธารณสุข ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถของระบบการเมือง (Capacity)

หมายถึง ความสามารถที่ระบบการเมืองจะตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งในทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง โดยที่ระบบการเมืองจะต้องเปิดรับการควบคุม กำกับและตรวจสอบจากประชาชน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการตัดสินใจใดทางการเมือง จะเสริมสร้างให้ประชาชนมีความกินดือยู่ดีโดยเสมอภาคกัน

3. การแบ่งโครงสร้างทางการเมือง

ให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะในประการนี้ สองคล้องกับทัศนะของอลมอนด์ และเพาเวลล์ (Almond and Powell) ที่เห็นว่า องค์ประกอบสำคัญค้านหนึ่งของการพัฒนาการเมืองก็คือ การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ (Differentiation and Specialization) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้ตรงแนวทาง ส่วนการจัดแบ่งโครงสร้างทางการเมืองออกเป็นฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ เป็นต้นนี้เป็นไปเพื่อให้แต่ละฝ่ายสามารถจัดหานิยามความชำนาญเฉพาะในการปฏิบัติงานตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุมีผล (Secularization of Political Culture)

โดยทั่วไปนั้น สังคมแบบดั้งเดิมที่ปกرونแบบอำนาจนิยมนักจะปลูกฝังให้ประชาชนมีความเชื่อในเจ้า神 หรือพระชนม์อย่างขาดเหตุผล ยึดถือเรื่องโชคชะตา รวมไปถึงการปลูกฝังให้ประชาชนเห็นว่า ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบุญญาภารมี การพัฒนาทางการเมืองจึงเป็นไปในทางมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนให้เหตุผลในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะความเป็นเหตุเป็นผลที่ประชาชนจะต้องควบคุม กำกับและตรวจสอบการเมืองอย่างใกล้ชิด อัลมอนด์และเพาเวลล์ (Almond and Powell) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบเป็นเหตุเป็นผลนี้ มักจะพบได้ทั่วไปในสังคมอุตสาหกรรม

5. ความเป็นอิสระของระบบย่อย (Subsystem Autonomy)

คือ ผลผลิตของการกระจายอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ระบบย่อยมีอำนาจในการพิจารณาปัญหา ตามเหตุความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชน รวมไปถึงการกำหนดแนวทางในการที่

จะแก้ไขปัญหา หรือเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น"

สมบัติ ธรรมธัญวงศ์ อ้างใน ชันติงตัน (Samuel P. Huntington) ได้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาการเมือง มีความแตกต่างไปจากการทำการเมืองให้ทันสมัย กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงการเมืองให้ทันสมัย หมายถึง การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างซับซ้อนมากขึ้น การเสริมสร้างเอกภาพ อำนาจในการปกครองและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แต่การพัฒนาการเมือง เป็นเรื่องของการสร้างความเป็นสถาบัน (Institutionalization) ซึ่งได้แก่ การสร้างระบบการเมืองให้มี ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) มีองค์กรที่ซับซ้อน (Complexity) มีความเป็นกลุ่มก้อน (Coherence) และมีความเป็นอิสระ (Autonomy) ซึ่งลักษณะเหล่านี้ จะทำให้สถาบันทางการเมือง สามารถสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹²

สรุปความได้ว่า การพัฒนาทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยดังเช่นในประเทศไทย ซึ่ง จัดเป็นการปกครองแบบทางอ้อมผ่านผู้แทนใช้อำนาจของชาติ ไม่ใช่แบบที่เรียกว่า ประชาธิปไตยแบบตัวแทน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างหลักประกันทางการเมืองเพื่อให้ ประชาชนสามารถเขื่อนมั่นและวางใจได้ว่า ผู้แทนที่เขาเลือกตั้งเข้าไป จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ สาธารณะ ซึ่งหมายความถึงประชาชนและสังคมเป็นส่วนรวม บนหลักการความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อผลประโยชน์ของมวลชน ด้วยความรับผิดชอบ โดยเฉพาะการ คาดหมายถึงที่จะเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจทางการเมือง การปกป้อง นี่คือหลักการสำคัญอันก่อให้เกิด และจำเป็นต้องมีการพัฒนาทางการเมือง ภายใต้วัตถุประสงค์สำคัญที่จะสร้างความสามารถ/สมรรถนะ ของระบบการเมือง เพื่อให้ระบบการเมืองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติการอย่างแท้จริง ซึ่งหากมองในแนวคิดเชิงระบบการเมือง นั้นหมายถึง การที่ระบบการเมือง สามารถนำอาชีวกรรจุ ปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการต่าง ๆ ของประชาชนเข้าสู่ระบบการเมือง กลั่นกรองของมาเป็น ผลสำเร็จในรูปของนโยบาย มาตรการ แนวทาง การจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่เราเรียกวันว่า การ จัดสรรทรัพยากรและสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม เพื่อให้กระจายไปเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างทั่วถึง เพียงพอและเท่าเทียมกัน เป็นพื้นฐานของความยุติธรรมสอดคล้องกับปรัชญาอุดมการณ์ทางสังคม

¹¹ สมบัติ ธรรมธัญวงศ์, ทัศนคติทางการเมืองของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร, พิมพ์ ครั้งที่ 2, อ้างแล้ว, หน้า 35.

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 36.

เศรษฐกิจและการเมืองที่ยึดถือ การพัฒนาทางการเมือง จึงเป็นสิ่งที่ดำเนินไปโดยมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์สำคัญคือ ความอยู่รอดของรัฐ¹³

2.3.3 การกระจายอำนาจ (Decentralization)

การกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การที่องค์กรกำหนดให้อำนาจหน้าที่มีการกระจายไปสู่หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งพนักงานในระดับต่างๆ ซึ่งจะทำให้องค์กรเกิดความคล่องตัวในการทำงาน และมีศักยภาพเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น

ข้อดีของการกระจายอำนาจ องค์กรที่มีระบบบริหารแบบกระจายอำนาจ จะมีศักยภาพต่างจากองค์กรที่มีการบริหารแบบรวมอำนาจสู่ศูนย์กลางอย่างสิ้นเชิง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่อยู่ในระบบของชาติ如ประเทศไทยกับประเทศที่อยู่ในระบบเผด็จการ ในองค์กรที่มีการบริหารแบบกระจายอำนาจ พนักงานทุกระดับจะทำงานด้วยความกระตือรือร้น สามารถแสดงความคิดเห็น และมีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการทำงานค่อนข้างมาก ในขณะที่ในระบบการบริหารแบบรวมอำนาจสู่ศูนย์กลาง ภาระส่วนใหญ่จะตกอยู่กับฝ่ายบริหาร พนักงานจะทำงานตามแต่ที่ได้รับคำสั่งมาเท่านั้นและขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

ขุดอ่อนของการกระจายอำนาจ เนื่องจากมีอำนาจบางส่วนที่มีผลกระทบต่อองค์กรหลายหน่วยงาน ควรจะคงไว้ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น เช่น การจัดซื้อเครื่องบินของสายการบินต่างๆ ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจควรจะเป็นผู้บริหารเท่านั้นไม่ใช่ฝ่ายจัดซื้อ เพราะการซื้อเครื่องบินใหม่จะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังต้องการการอบรมพนักงานเพิ่มเติมอีกด้วย การมอบอำนาจหน้าที่ที่มากกว่าความรับผิดชอบ จะทำให้เกิดผลเสียหายอันใหญ่หลวงต่อองค์กรได้ ดังนั้น ก่อนที่จะปรับระบบเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนได้ เรายังต้องนับถือว่าองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้บริหารระดับรองลงมามีส่วนร่วมมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่สภาพแวดล้อมการดำเนินกิจการมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต้องมั่นใจว่าเมื่อเราทำการกระจายอำนาจแล้วจะไม่มีผลกระทบในทางลบที่จะก่อให้เกิดความเสียหายกับองค์กร ฉะนั้นระบบองค์กรควรจะเป็นการผสมผสานของการกระจายอำนาจ และการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง¹⁴

¹³ อภิญญา รัตนมงคลมาศและวิวัฒน์ คติธรรมนิตย์, คนไทยกับการเมือง : ปีติฤทธิ์ปอย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา, 2547), หน้า 155.

¹⁴ ชนิตว์สารน์ ตรีวิทยาภูมิ “การกระจายอำนาจ”, 4 มกราคม 2553, <<http://www.ismed.or.th/SME/src/upload/knowledge/118334726846887244940cd.pdf>> (4 November 2010).

2.3.4 การพัฒนาระบบประชาธิปไตย

ประเทศไทยพัฒนาแล้ว เช่น ในประเทศไทยแบบทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกานั้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและข้าราชการประจำจะดำเนินไปในลักษณะที่นักการเมืองจะเป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ โดยมีข้าราชการประจำเป็นผู้นำอาณาจักรอย่างนั้นไปปฏิบัติให้ บังคับบัญชา ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายจะมีการสร้างคุณลักษณะที่เหมาะสมมาเพื่อควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามความถูกต้องของธรรมและมีการตรวจสอบจากมหาชนได้โดยง่ายค่าย แต่ในกรณีของประเทศไทยที่กำลังพัฒนานั้น วิวัฒนาการของระบบราชการที่เกิดขึ้นมา มีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรมค่า觀念 ความคิดดังกล่าวข้างต้น โดยสืบทอด ระบบราชการในประเทศไทยกำลังพัฒนาคุณลักษณะเพื่อเป็นกลางๆ ในการรวมตัวของข้าราชการจึงมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการของผู้มีอำนาจ หรือกลุ่มอำนาจส่วนใหญ่ ดังนั้นการปฏิบัติงานของข้าราชการจึงมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการของผู้มีอำนาจ หรือกลุ่มอำนาจส่วนใหญ่ที่อยู่บนยอดสูงสุดของข้าราชการทางการเมืองการปักครองเท่านั้น

ดังนั้น นักปรัชญาสตร์หลายคนจึงมีความเห็นว่าในการศึกษาการพัฒนาทางการเมืองหรือระบบราชการนั้น การศึกษาบทบาททางการเมืองของข้าราชการจึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะช่วยให้เรามีความเข้าใจพฤติกรรมทางการเมืองมากกว่าที่จะมุ่งศึกษาเฉพาะสถาบันทางการเมืองแต่เพียงฝ่ายเดียว เพราะระบบบริหารมีความมั่นคงแข็งแกร่ง มีอิทธิพลและสามารถใช้อิทธิพลเข้าแทรกแซงทางการเมือง สิ่งที่เรียกว่า “การเมือง” จึงมีศูนย์กลางอยู่ที่ระบบบริหารมากกว่าอยู่ที่ตัวระบบการเมือง ความขัดแย้งทางการเมืองที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง จึงเกิดขึ้นจากความขัดแย้งภายในสถาบันทางการเมือง¹⁵ (Intrabureaucratic conflict) มากกว่าจะเกิดขึ้นจากความขัดแย้งภายในสถาบันทางการเมือง¹⁵

กรณีของประเทศไทยนั้น ริกส์ได้ทำการศึกษาถึงพัฒนาทางการเมืองของประเทศไทยไว้ และพบว่ามีรูปแบบที่สอดคล้องกับประเทศไทยที่กำลังพัฒนาโดยทั่วไป กล่าวคือ มีการพัฒนาระบบราชการที่แข็งแกร่งและขาดพลังนอกราชการ (Extra-Bureaucratic) ที่จะเข้ามายั่งคุณลักษณะหรือแห่งขัน กับระบบราชการ ได้ การแห่งขันในเรื่องของอำนาจทางการเมืองจึงดำเนินไปภายใต้ระบบราชการ ภัย กันเองระหว่างกลุ่ม (Clique) ต่างๆ เช่น กลุ่มทหาร กลุ่มตำรวจ เป็นต้น เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าระบบราชการไทยเกิดขึ้นมาเพื่อความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปการปักครองของประเทศไทยให้มีความทันสมัยตามแบบอย่างชาติตะวันตก เมื่อจากการรุกรานของลัทธิล่าอาฆาตมิคุมและความต้องการรวมอำนาจการปักครองเข้าสู่ศูนย์กลาง เพื่อให้ราชอาณาจักรมีความมั่นคงเป็นปึกแผ่นง่ายต่อการควบคุม

¹⁵ ชัยอนันต์ สมุทรณิช, ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พุพัลกรัตน์มหาวิทยาลัย, 2536), หน้า 243.

พงษ์นกร นครสันติภพ อ้างในริกส์ ได้แบ่งระยะเวลาของการพัฒนาระบบราชการไทย (Periods of Transformation) ออกเป็น 5 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ.2394 – 2416

ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการเตรียมประเทศให้เปลี่ยนแปลงทันสมัยขึ้นตามแบบชาติตะวันตก ช่วงระยะเวลาดังกล่าวเริ่มตั้งแต่การก่อตั้งรัฐบาลที่ 4 ซึ่งมีการเปิดประเทศรับทุกๆ ชาติตะวันตก และมีการศึกษา วัฒนธรรมของชาติตะวันตกขึ้นในราชสำนักและชนชั้นสูง

ระยะที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ.2416 – 2434

ซึ่งตรงกับสมัยต้นรัชกาลที่ 5 ระยะนี้เริ่มนิยมการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหน่วยราชการในส่วนกลาง หดหายหน่วยงานและมีการแบ่งแยกหน้าที่ชัดเจนขึ้นกว่าเดิม แต่ทว่าการเปลี่ยนแปลงในระยะนี้ยังคงมีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไปด้วยเหตุผลทางด้านการเมืองภายในราชสำนัก

ระยะที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ.2435 – 2443

ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีการก่อตั้งกระทรวงขึ้นมาใหม่เดียวแก่แบบชาติตะวันตก จำนวน 13 กระทรวง ในกรณีมีพระเจ้าบรมวงศ์ เชอกรุมพระยาคำรงราชานุภาพเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารราชการ แผ่นดินท่านหนึ่ง

ระยะที่ 4 ระหว่างปี พ.ศ.2443 – 2475

ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการปรับปรุงพัฒนาในเรื่องการจัดองค์กรภายในของแต่ละกระทรวง รวมถึงการ โอนย้ายสังกัดของหน่วยราชการต่างๆ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ระยะที่ 5 ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475

เป็นช่วงที่ระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทยได้ถูกเปลี่ยนแปลงจากระบบสมบูรณ์แบบ สู่ที่ราษฎรเป็นระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการปกครองนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนของระบบราชการ อันเป็นการเริ่มต้นระบบการเมืองแบบที่เรียกว่า “อำนาจราชีป ใต้บี” (Bureaucratic Polity)¹⁶

ซึ่งการแบ่งช่วงระยะเวลาของการพัฒนาการในระบบราชการไทยของริกส์นี้ สองคล้องกับ การศึกษาของซิฟฟิน ซึ่งได้กล่าวถึงระยะเวลาของการปฏิรูประบบการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน ในช่วงที่ได้รับผลกระทบจากลัทธิล่าอาสามิคเนาไว้ว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ กล่าวคือ

¹⁶ พงษ์นกร นครสันติภพ, “การเมืองกับกรมตำราจ.ไทย พ.ศ.2475-2500”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (ปัจจุบันวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2539, หน้า 11-12.

b1318

เลขทะเบียน	5633500
เลขเรียกหนังสือ	๓๖๙๗๓ ๘๖๘๒/๑๔/๑
วันที่	๒๕.๐๑.๕๖

19

“ได้แก่ ระยะเวลาที่มีการปฏิรูประบบราชการและระบบการเงินการคลังของประเทศไทย ในตอนต้น รัชกาลที่ 5 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2435

ระยะที่ 2 (the radical reorganization)

“ได้แก่ ระยะเวลาหลังจากที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพเสด็จพระราชดำเนินกลับจากการเยือนประเทศอังกฤษ และได้กราบบังคมทูลถวายรายงานเรื่องแนวความคิดที่ได้จากการศึกษาดูงานที่ประเทศอังกฤษ โดยเฉพาะในเรื่องรูปแบบการจัดตั้งรัฐบาล ช่วงนี้ตรงกับปี พ.ศ.2435 ซึ่งได้มีการจัดตั้งกระทรวงตามแบบชาติตะวันตกขึ้นใหม่ และจัดตั้งระบบการปกครองแบบเทศบาลขึ้นแทนระบบกินเมืองแบบโบราณ อันเป็นการรับอานาจเข้าสู่ศูนย์กลางอย่างเด็ดขาด โดยอาศัย ข้าราชการเป็นกลไกในการดำเนินการ

ระยะที่ 3 (the beginnings of administrative modernization)

“ได้แก่ ช่วงระยะเวลาภายหลังจากปี พ.ศ.2435 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นระยะที่มีการพัฒนาระบบราชการให้มีความทันสมัยตามแบบชาติตะวันตก เช่น ในเรื่องการจัดองค์กร การจัดการ การกำหนดอภินาหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาระบบรวมหาดไทยถือว่าเป็นการกิจสำคัญของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ¹⁷

ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 แล้ว ได้มีความพยายามในการสร้างพลังนอกรอบบริษัทฯ ขึ้น ในรูปแบบของพระครุฑ์มีองและกลุ่มผลประโยชน์ แต่ทว่าในทางปฏิบัติแล้วพลังนอกรอบบริษัทฯ เหล่านี้ไม่สามารถที่จะพัฒนาตนเองให้มีความเข้มแข็ง เพียงพอที่จะแข่งขันและต่อสู้กับระบบราชการ ได้ แม้ว่าจะมีความพยายามจัดตั้งสุขาภิบาลและเทศบาลขึ้นมา แต่ก็ไม่อาจจะเป็นรูปแบบของการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ในทางตรงกันข้ามกลับถูกความคุณจากส่วนกลางหักในเรื่องงบประมาณ และการกำหนดนโยบายส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการคัดเลือกสรรหานบุคลากร อำนาจทางการเมืองที่แท้จริงจึงตกอยู่ในมือของกลุ่มข้าราชการประจำทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน¹⁸

ฉะนั้น ลักษณะเด่นของระบบราชการไทยตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ เป็นต้นมา ได้แก่ การที่ข้าราชการประจำเข้าไปมีบทบาททางการเมืองมาก เรียกได้ว่าข้าราชการประจำไปทำหน้าที่และแสดงบทบาทของนักการเมืองเอง การแทรกแซงของข้าราชการในระบบการเมืองในรูป

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12-13.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

ของการเข้าไปดำเนินการเมืองนี้ นับว่าเป็นการแทรกแซงขั้นสูงสุดในความตั้มพันที่ระหว่างการเมืองกับการบริหาร¹⁹

ในด้านกลุ่มผลประโยชน์นั้น ริกส์ชีให้เห็นว่าในระบบการเมืองที่ข้าราชการมีอำนาจทางการเมืองที่เรียกว่าอำนาจยาธิปไตยนั้น นักการเมืองที่เป็นข้าราชการมีวิธีการป้องกันไม่ให้กลุ่มธุรกิจเข้ามาเมืองทบทาทางการเมือง ด้วยการควบคุมความขันการดำเนินกิจการธุรกิจอย่างละเอียดคุณ มีระเบียบกฎหมายที่ต่างๆกันมาก และใช้วิธีการเดือกดูถูกต้องโดยให้สิทธิพิเศษแก่นักธุรกิจบางคน เพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินค่าตอบแทนในรูปของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ริกส์เรียกความสัมพันธ์นี้ว่า “การร่วมมือกันอย่างเป็นปฏิปักษ์กัน” (antagonistic cooperation) โดยข้าราชการยินยอมให้นักธุรกิจบางคนฝ่าฝืนกฎหมาย โดยแลกเปลี่ยนกับกันกับผลตอบแทนทางการเงิน ริกส์อธิบายว่าสภาพการณ์เช่นนี้ เพราะในสังคมดังเดิมนั้น ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนใหญ่เป็นคนต่างด้าว การรับราชการถูกมองขาดโดยคนพื้นเมืองเจ้าของประเทศ และการรับราชการถือว่าไม่เกียรติกว่าการประกอบการค้า นักธุรกิจต่างด้าวเหล่านี้ไม่มีอำนาจทางการเมือง และต้องอาศัยการผูกพันสนิทสนมกับข้าราชการเพื่อเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ²⁰ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันระหว่างนักธุรกิจต่างด้าว กับข้าราชการ ไทยก็คือ การแต่งตั้งให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ดำรงตำแหน่งประธานที่ปรึกษาของบริษัท หรือกรรมการบริษัท โดยได้รับสิทธิประโยชน์จากผลกำไรทางการค้าและผลตอบแทนอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนกับความคุ้มครองผลประโยชน์ของตน

ผลกระทบความอ่อนแองพลั่งนอกรอบนราษฎร์ดังที่กล่าวมาโดยคำนั้น ทำให้ภายในระบบราชการกล้ายเป็นเวทีสำหรับการต่อสู้ช่วงชิงอำนาจกันเองระหว่างกลุ่ม (Cliques) ซึ่งอาจจะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะของเครือญาติ ญาติสมรส สายโลหิต หรือเพื่อนร่วมรุ่นสถาบันการศึกษาเดียวกัน เป็นต้น²¹ ซึ่งกลุ่มนี้มีพลังมากพอที่จะก่อการรัฐประหารนั้นก็คือกลุ่มทหาร และในบรรดากลุ่มต่างๆเหล่านี้ก็จะมีกลุ่มย่อย (factions) ซึ่งประกอบกันขึ้นมาเป็นกลุ่ม (cliques) แต่กลุ่มย่อยนี้จะมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่ประหนาท เพราะจะรวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์เฉพาะหน้าร่วมกันหรือเพื่อหวังผลในการกดดันเรียกร้องข้อเสนอของตน²²

¹⁹ ชัยอนันต์ สมุทรวิช, ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, อ้างเดิม, หน้า 254.

²⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 253.

²¹ พงษ์นร นครสันติภาพ, “การเมืองกับกรมตำรวจไทย พ.ศ.2475-2500”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จังหวัดเชียงใหม่, หน้า 15.

๒๒ เรื่องเดียวกัน.

ปัจจุบันการศึกษาของริกส์ยังคงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในการวิเคราะห์บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับการบริหารในประเทศไทยที่กำลังพัฒนา ในการผู้เชี่ยวชาญของประเทศไทยนี้ การที่ระบบการเมืองถูกครอบงำโดยระบบบริหารนี้ มีผลทำให้ระบบบริหารมีความเป็นอิสระมากเป็นพิเศษ ความเป็นอิสระจากกระบวนการคุมจากองค์การภายนอกมีส่วนสำคัญในการทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากพฤติกรรมที่เป็นอุดมทัศน์ และทำให้ข้าราชการเข้ามาทำการตัดสินใจทางด้านนโยบาย สำคัญๆ ซึ่งควรจะเป็นหน้าที่ของนักการเมือง ในกรณีที่ข้าราชการมีอำนาจตัดสินใจทางนโยบายเป็นเวลาที่ต่อเนื่องกันอย่างยาวนาน เช่นนี้ ทำให้ข้าราชการไม่อาจแยกบทบาทของตนเองได้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและมีนักการเมืองเข้ามายืนหลังในนโยบายแทน บทบาทเดิมที่ข้าราชการเคยชินอยู่ได้มีส่วนในการสร้างทัศนคติต่อต้านการตัดสินใจทางการเมืองของรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง ผลที่เกิดขึ้นก็คือเมื่อวันนักการเมืองจะกำหนดนโยบายใหม่ๆ แต่ข้าราชการในระดับต่างๆ อาจไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวและในบางครั้งต่อต้านนโยบายเหล่านั้นก็ได้²³

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาการเมือง เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมโดยมีเป้าหมายที่แน่นอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการแก้ไขสิ่งที่มีคุณค่าให้กับสมาชิกของสังคมอย่างเป็นธรรมมากกว่าเดิม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นหมายถึงการกระจายในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อการเลือกและ การตัดสินใจ อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ได้เกิดพร้อมกับการมีสิทธิการลงคะแนนเสียง แต่หากเป็นการซักจุ่งของผู้นำ หรือผู้เป็นหัวหน้า ดังนั้นควรยอมรับว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น เป็นเรื่องของการพัฒนาการเมืองแต่ก็เดินไปด้วยอันตราย เช่น อันตรายที่เกิดจากกลุ่มผู้เสียผลประโยชน์ หรือผู้ก่อการทางการเมือง ซึ่งทั้งสองอันนี้อาจทำลายล้างความมั่นคงของสังคม ปัญหา ก็อยู่ที่การพยายามสร้างคุณภาพระหว่างความรู้สึกของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม ซึ่งเป็นปัญหาขั้นนุ่มนวลฐานของระบบประชาธิปไตย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทของตำรวจ

2.4.1 ความหมายของตำรวจ

ตำรวจ หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ตรวจสอบรักษาความสงบเรียบร้อย ตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์ สันติราษฎร์ ผู้รักษาความสงบเรียบร้อยและเป็นผู้ดูแลความสงบเรียบร้อยเพื่อให้บังเกิดความ ปลดปล่อยในชีวิตและทรัพย์สินก์ adam แต่สภาพของสังคมปัจจุบันที่สลับซับซ้อน ประกอบกับปรัชญาในการพิทักษ์รับใช้

²³ ชัยอนันต์ สมุทรมิช, ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, ข้างแล้ว, หน้า 258-259.

ประชาชนมีอิทธิพลสูงขึ้น บทบาทของตำรวจในด้านการรักษาความปลอดภัยและการบริการอื่นๆ แก่ ประชาชนคุณเมื่อจะปราบกฏเป็นภาพที่เด่นชัดยิ่งขึ้นจนกลายเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของตำรวจ²⁴

ประธานาธิบดี เมฆมนต์ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ตำรวจ” ว่าคำนี้ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “POLICE” มีพื้นฐานมาจากคำว่า “WATCHMAN” โดยหมายถึงผู้ตรวจสอบซึ่งถือกำเนิดมาจาก “การจัดระบบตรวจสอบและคุ้มครอง” (WATCH AND WARD SYSTEM) ของตำรวจอังกฤษ และยังมีประวัติความเป็นมาคล้ายคลึงกันคำว่า “RATTLE WATCH” หรือหน่วยตรวจสอบคุ้มกันแก่ประชาชน ของตำรวจสหรัฐอเมริกาเดิมด้วย นอกจากนั้น ได้พิจารณาไว้ว่าหัวใจความหมายศัพท์ของคำว่า “ตำรวจ” ซึ่งต้องมาได้ແผลงเป็นตำรวจ ได้ดังนี้

“ต” หมายถึง ตราครุฑា

คือ ตำรวจจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งให้บรรลุเป้าหมาย โดยไม่ย่อ ย่อต่อความยากลำบากใดๆ ทั้งสิ้น

“ร” หมายถึง รอบรู้ เริ่ม เร่งรัด และร่วมมือ

หมายความว่า ใน การปฏิบัติงานจะต้องตั้งอยู่บนองค์ความรู้ แสวงหาลู่ทางต่างๆ ให้ทันต่อ สถานการณ์เป็นนิจสินแผลและประการสำคัญจะต้องแสวงหาความร่วมมือ สนับสนุนจากประชาชนอยู่ เสมอ

“ว” หมายถึง วิจารณญาณ หรือ วิจารณ์

กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจะต้องเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักกฎหมายและวิทยาการ ตำรวจ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา สามารถรับฟังความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นและนำมายังแก้ไข การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

“จ” ได้แก่ ใจจำ

หมายความว่า ใน การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นั้น จะต้องอาศัยการสังเกต พินิจพิเคราะห์จดจำเหตุการณ์ต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ และกรณีแล้วลืม นอกจากนี้จะต้องมีการจดบันทึกเตือนความจำ เพื่อใช้ประกอบเป็นพยานหลักฐาน ต่อไป

²⁴ จักรีบุทธ ใจติวิชระพงศ์, “บทบาทของตำรวจนในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 :ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีตำรวจนครบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2547, หน้า 1.

ส่วนคำว่า “POLICE” ในภาษาอังกฤษนั้น ได้วิเคราะห์ตามนัยภาษาอังกฤษไว้คือ “P” หมายถึง POLITENESS

คือ ความสุภาพเรียบร้อย ตำราจะต้องเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เย่อหยิ่ง ของหองอาวดี หรือมัวเม้าอำนาจจนลืมตัว

“O” มาจากคำว่า OBEDIENCE

คือ เชือฟัง หรือ ORDER ซึ่งแปลว่าระเบียบ หมายความว่า ตำราจะทำด้องเชือฟังผู้บังคับบัญชาโดยชอบด้วยเหตุผล และต้องอยู่ในระเบียบวินัยอันดีอยู่เป็นนิจ

“L” หมายถึง LAW

ที่แปลว่า กฎหมาย หมายความว่า ตำราในฐานะเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย จะต้องมีความรู้ในตัวกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆและปฏิบัติหน้าที่ภายในการอบรมแห่งกฎหมายอย่างสมเหตุสมผล

“T” มาจาก INVESTIGATION

คือ การสืบสวน หรือ INTELLIGENT ซึ่งแปลว่า ให้พริบ กล่าวคือ ตำราจะมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน เสาหาข้อเท็จจริงแห่งคดีและต้องปฏิบัติหน้าที่นี้ด้วยความเพียรพยายาม มีให้พริบและความรอบคอบ

“C” มาจากคำว่า CO-OPERATION

คือ ความร่วมมือ หมายความว่า ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น จำเป็นต้องให้หลักสามัคคีธรรมของมนุษย์และมีการประสานความร่วมมือร่วมใจระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเสมอ

“E” มาจาก ENERGY

หมายถึง พลัง งานตำราจะเป็นงานที่เสียอันตรายและหนักมากงานหนึ่ง ผู้ปฏิบัติงานจึงควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ และได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

เจ้าหน้าที่ตำรา คือ ผู้มีหน้าที่การงานตามบทบาทที่สังคมกำหนดไว้ สถานภาพของบทบาทนี้ เป็นสถานภาพของผู้มีอำนาจที่จะควบคุมให้คนปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นสถานภาพที่น่าเกรงขาม เพราะมีอำนาจบังคับดง โดยได้เป็นสถานภาพที่สังคมให้ความยกย่องไว้วางใจ เพราะเป็นที่พึงในการปราบปรามผู้ทุจริตมิจฉาชีพ เพื่อให้สังคมส่วนรวมเกิดความสงบเรียบร้อย²⁵

²⁵ สิริวัฒน์ เมนะเศวต, “การเมืองกับการปรับโรงสร้างกรมตำราจะเป็นสำนักงานตำราแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2543, หน้า 23-25.

2.4.2 โครงสร้างของสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ จากการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบการปรับโครงสร้างส่วนราชการสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ และอนุมติร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) แบ่งส่วนราชการและร่างกฎหมายเบื้องต้นของสำนักงานฯ ตามที่สำนักงานตำรวจนแห่งชาติเสนอ ในส่วนของโครงสร้าง สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2552 ดังนี้

1. ต้องสอดคล้องกับแนวโน้มทางการบริหารราชการแผ่นดิน

ที่เน้นการจัดระบบการบริหารราชการ ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และตรวจสอบได้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และเจตนาหมายของ พ.ร.บ.ตำรวจน พ.ศ.2547 ที่เน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ตำรวจภูธรจังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น

2. ต้องสามารถรองรับกับสภาพปัจจุบันและสถานการณ์

ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และความสงบเรียบร้อยของสังคม ตลอดจนสามารถป้องกันปราบปรามอาชญากรรม อำนวยความสะดวก ยุทธิธรรม และให้บริการในหน้าที่ตำรวจนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. กำหนดหน่วยงานท่าที่จำเป็นและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้ชัดเจน

เป็นระบบไม่ซ้ำซ้อนของ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภายใน ตร. และระหว่างส่วนราชการในกระทรวง ทบวง กรม อื่น ในขณะเดียวกันต้อง สามารถประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร บูรณาการ ทรัพยากรทางการบริหารและการปฏิบัติงาน ร่วมกัน ได้อย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

4. ให้สถานีตำรวจนครีบเป็นหน่วยงานระดับยุทธศาสตร์

สามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความ คล่องตัว สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนอง ความต้องการของพื้นที่น้องประเทศในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่าง รวดเร็ว เม็ดเร็ว โปร่งใสและเป็นธรรม

5. ปรับลดบทบาทของหน่วยงานอำนวยการในส่วนกลาง

ให้มีหน้าที่ในการประสานและบูรณาการ ทรัพยากรทางการบริหารและการทำงาน รวมทั้ง สร้างมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ควบคู่กับการสร้าง ฝ่ายอำนวยการของ บช.ต่างๆ หรือหน่วยปฏิบัติ ให้เข้มแข็งและเป็นฝ่ายอำนวยการที่แท้จริง

6. ต้องไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณด้านบุคลากรและสถานที่

ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่เกินจำเป็น โดยใช้ทรัพยากรทางการบริหารที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7. ใช้การปรับเกลี่ยตำแหน่ง อัตรา และกำลังพล

ที่มีอยู่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามลักษณะงานและความจำเป็นที่เน้นความเป็นมืออาชีพและการทำงานแบบกลุ่มตำแหน่งที่มีคนน้อย แต่มีประสิทธิภาพสูง ทั้งนี้ ข้าราชการตำรวจในแต่ละสายงานต้องสร้างความเชี่ยวชาญ และความเป็นมืออาชีพ เพื่อให้สามารถ เจริญก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรี

8. ร่างโครงสร้างประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

8.1 ส่วนบังคับบัญชา

ได้แก่ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ วางแผน บังคับบัญชา และควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ในสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ประกอบด้วยส่วนราชการระดับต่าง ๆ ดังนี้

8.1.1 สำนักงานที่ยึดเท่ากองบัญชาการ จำนวน 8 หน่วยงาน

ได้แก่ สำนักงานยุทธศาสตร์ ตำรวจนครบาล (สยศ.), สำนักงานส่งกำลังบำรุง (สกบ.), สำนักงาน กำลังพล (สกพ.), สำนักงานงบประมาณและ การเงิน (สงป.ต.), สำนักงานกฎหมายและคดี (สกค.), สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจนครบาล (สก.ต.), สำนักงานเจตตำรวจ (จต.) และสำนักงาน ตรวจสอบภายใน (สตส.)

8.1.2 ระดับกองบังคับการ จำนวน 6 หน่วยงาน

ได้แก่ สำนักงานเลขานุการตำรวจนครบาล (สลก.ต.), กองการค่างประเทศ (ตท.), กอง สารนิเทศ (สท.), สำนักงานคดี กรรมการนโยบายตำรวจนครบาล (สส.ก.ต.ช.), กองบินตำรวจนครบาล (บ.ต.), และ กองวินัย (วน.)

8.2 ส่วนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทุกประเภท ตลอดจนรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบ ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่นและประชาชนอย่างใกล้ชิดประกอบด้วยหน่วยงานระดับกองบัญชาการ จำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.), ตำรวจนครบาลภาค 1 – 9 (ก.1-9) และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจนังหัวด้วยแผนภูมิ (ศชต.)

8.3 ส่วนสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

เป็นหน่วยสนับสนุนส่วนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีหน้าที่ป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ด้าน เป็นขบวนการ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายใน มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั่วราชอาณาจักร ประกอบด้วยหน่วยงานระดับ กองบัญชาการ จำนวน 7 หน่วยงาน ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล สวนกุหลาบ (บช.ก.), กองบัญชาการตำรวจนครบาล ปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.),

กองบัญชาการตำรวจน้ำ (บช.น.), สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.), กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) และสำนักงานพิสูจน์หลักฐาน (สพฐ.) ดำเนินการตรวจสอบและดำเนินคดีทางกฎหมายต่อไป

8.4 ส่วนการศึกษา

เป็นหน่วยงานที่ให้การศึกษาอบรมแก่ผู้ที่เข้ารับราชการตัวราช ตลอดจน พัฒนาข้าราชการตัวราชให้เป็นผู้บริหารในระดับต่างๆ ประกอบด้วย หน่วยงานระดับกองบัญชาการ จำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ กองบัญชาการศึกษา (บชศ.) และ โรงเรียนนายร้อยตัวราช (รร.นรต.)

8.5 ส่วนบริการ

เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการแก่ข้าราชการตำรวจและประชาชนทั่วไปประกอบด้วยหน่วยงานระดับกองบัญชาการจำนวน 1 หน่วยงานได้แก่โรงพยาบาลตำรวจ (รพ.ตร.)

8.6 ส่วนปฏิบัติการเฉพาะทาง

2.4.3 นโยบายของสำนักงานต่อรองแห่งชาติ

สถานการณ์เกี่ยวกับความปลดปล่อยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงภายในประเทศ ในร่องปีที่ผ่านมา แม้สกัดกั้นอาญาจะอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถควบคุมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่คดีอาญาที่เกิดขึ้นมักจะมีความรุนแรงซับซ้อนและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างสูงในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาอาชญากรรมเชิงพาณิชย์ อันได้แก่ ปัญหาการล่วงละเมิดสถาบัน ความขัดแย้งทางการเมือง การกลับมาเพื่อรำนาคของยาเสพติด และปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสู้สึกสร้างความสะเทือนใจในหมู่ประชาชน ตลอดจนความไม่เชื่อมั่น ศรัทธาในการปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสถานการณ์ต่างๆ

เหล่านี้มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น นอกจานี้ปัญหารื่องอยากร้อนเป็นปัญหาพื้นฐานของปัญหาอาชญากรรมประเภทอื่นๆ ที่เกิดตามมา ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ.2554 นี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้วางนโยบายการปฏิบัติราชการเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้บรรเทาเบาบางลงเพื่อให้อยู่ในภาวะที่สังคมเป็นปกติสุข ประชาชนให้การยอมรับ เชื่อมั่น รวมทั้งเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยต่อสถานการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต โดยกำหนดกรอบระยะเวลาให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสามารถตรวจสอบผลได้จริง ออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. นโยบายเฉพาะหน้าที่ต้องการให้เกิดผลทันทีและต่อเนื่อง

1.1 ปักป้าย เกิดทุน พิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ มิให้ผู้ใดล่วงละเมิด ได้ โดยการถวายความปลดภัยและถวายพระเกียรติสูงสุด ดังนี้

- 1.1.1 ด้านการถวายความปลดภัยและถวายพระเกียรติ

ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดกำลังความสามารถ ไม่อยู่ในความประมาทและไม่มีการผิดพลาดทุกรายงานตามโครงการตามพระราชดำริ ต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบไม่ว่าจะอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการใด ต้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มศักยภาพ

- 1.1.2 ด้านการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดพระบรมเดชานุภาพ

ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ใส่ใจ อบรม ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทราบถึงคุณปการที่ทุกพระองค์มีต่อแผ่นดินเพื่อให้มีความสำนึกรักภารกิจคุณอันเป็นการขยายฐานความเข้าใจและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งจะเป็นการป้องกันการกระทำที่ล่วงละเมิดพระบรมเดชานุภาพเป็นอย่างดี สำหรับคดีความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วและตรงไปตรงมา ไม่ให้เป็นสื่อนำในการใช้เป็นเครื่องมือทำลายฝ่ายตรงข้ามได้

- 1.2 ให้ข้าราชการตำรวจทุกรายที่มีหน้าที่ให้บริการ

ให้ใส่ใจบริการประชาชนทุกคน เสมือนญาติของตนเอง สำหรับข้าราชการตำรวจที่มีพฤติกรรมใช้อำนาจหน้าที่เรียก รับ ทรัพย์สิน เพื่อไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือ อาศัยอำนาจหน้าที่ บ่มบู่ ริดไก ซึ่งสร้างความเสื่อมเสียให้เกียรติภูมิของตำรวจนานาให้สำนึกรักภารกิจและเลิกพฤติกรรม ดังกล่าวทันที โดยจะเริ่มสั่งตรวจเพื่อดำเนินการอย่างเด็ดขาดทั้งทางวินัยและอาญา นอกจานี้ขอให้เดินหน้าทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องสอดส่องรับฟังข้อมูลจากพื้นที่ เพื่อลดไปกว่าเดิม

2. นโยบายเร่งด่วน (ระยะ 6 เดือน) “ปัจกภารต์บ้าน ร่วมใจพัฒนา”

โดยเร่งรัดดำเนินการภายในระยะเวลา 6 เดือน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติ -

2.1 ปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจนครบาล

ให้เป็นที่พึงของประชาชนอย่างแท้จริง สถานีตำรวจนครบาลเป็น “จุดตัดหัก” ของสำนักงาน ตำรวจนครบาล ที่มีภารกิจ บทบาทหน้าที่สัมผัสใกล้ชิดและให้บริการประชาชนโดยตรงทั้งนี้จะเน้นที่ การปรับปรุงข้าราชการตำรวจนครบาล การปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการเป็นหลักให้มี ประสิทธิภาพ โดยอาศัยกฎ ระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและแนวทางการปฏิบัติตาม “โครงการ พัฒนาสถานีตำรวจนครบาลเพื่อประชาชน” ที่มีอยู่เดิม ให้ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งมีกิจกรรมดำเนินการทั้ง ด้านข้าราชการตำรวจนครบาล ดังนี้ “กิริยา妄าสุภาพยิ้มแย้มแจ่มใส พร้อมใจช่วยเหลือ ไม่อยู่หนีอกกฎหมาย ขยายบริการ ทำงานว่องไวใส่ใจประชาชน”

2.1.1 กิริยา妄าสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส

ข้าราชการตำรวจนครบาล ต้องแสดงกิริยา妄าสุภาพที่สุภาพ และมี บุคลิกภาพที่เป็นมิตร แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มีจิตใจที่พร้อมในการให้บริการประชาชน ทั้งในและ นอกสถานีตำรวจนครบาล

2.1.2 พร้อมใจช่วยเหลือเมื่อประชาชนมาแจ้งความร้องทุกข์

nanopb หรือร้องขอความช่วยเหลือ หรือข้าราชการตำรวจนครบาลที่ประสบเหตุ จะต้อง แก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก หรือประสานการปฏิบัติในเบื้องต้นให้แก่ประชาชนทุกรายมีด้วยความ เต็มใจทั้งนี้ต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติและไม่คำนึงถึงว่าข้าราชการตำรวจนครบาลได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือ จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งงานใดจนกว่าจะมีผู้รับผิดชอบโดยตรงรับเรื่องไปดำเนินการ ข้าราชการ ตำรวจนั้นจึงหมดภาระหน้าที่ดังกล่าว

2.1.3 ไม่อยู่หนีอกกฎหมายข้าราชการตำรวจนครบาลต้องประพฤติตนให้เป็นแบบ

อย่างที่ดีแก่สังคม โดยการเคารพกฎหมาย กติกา ระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่มีการ ใช้อภิสิทธิ์ใดๆเกินกว่าสิทธิทั่วไปของประชาชนเพิ่งได้รับ เว้นแต่มีกฎหมายได้บัญญัติให้ดำเนินจ้างไว้เพื่อ ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามควรแก่กรณี

2.1.4 ขยายบริการ กำหนดเป้าหมาย และระยะเวลาการตรวจเยี่ยมประชาชน

ได้แก่ ประชาชนทั่วไป ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะต่างๆ เพื่อเยี่ยมเยียน รับฟังปัญหาของประชาชน ชุมชนตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลท่องถิ่น โดยเน้นผู้เสียหายหรือผู้คดคิดเป็น เหตุของการกระทำความชั่ว ทั้งนี้ให้บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ของสถานีตำรวจนครบาล ภาค.ตร.สภ./สน. ในการลงพื้นที่และแก้ไขปัญหา

2.1.5 ทำงานว่องไว ใส่ใจประชาชนลดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการบนสถานีตำรวจ โดยนำรูปแบบจากสถานีตำรวจที่ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่าง (Best Practices) มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการ ได้แก่ การให้บริการตามคำค้น (ระบบคิว) และการให้บริการด้วยความรวดเร็ว

2.2 สร้างความสามัคคีกลมเกลียวของข้าราชการตำรวจทุกระดับชั้นการแก้ไขไดๆ

ไม่สามารถแก้ปัญหาโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การแก้ไขปัญหาอาจซ้ำกรรมก็เข่นเดียวกัน ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันทำงานของทุกฝ่ายข้าราชการตำรวจทุกระดับชั้นถือเป็นกลไกสำคัญ กลไกหนึ่งในการแก้ปัญหาสังคมจำเป็นที่จะต้องมีความสามัคคี พุ่ดคุยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ทัศนคติ วิธีการทำงานทั้งยังต้องมีการฝึกอบรมและทำกิจกรรมสาธารณสุขร่วมกันเพื่อเรียนรู้วิธีการการทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้ “ปีคอกุย เสริมการฝึก สำนักส่วนรวม”

2.2.1 เปิดคอกุย กำหนดให้มี “สภาพแพร”

เป็นเวทีในการพบปะหารือ พุ่ดคุยปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างไม่มีเป็นทางการ หรือเชิงบุคคลหรือกลุ่มนบุคคลที่ทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์แก่สังคมมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน โดยกำหนดให้มีขึ้นทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการ กองบังคับการและสถานีตำรวจนายบุรุษสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

2.2.2 เสริมการฝึก ขึ้นระเบียบปฏิบัติ “การฝึกประจำสัปดาห์”

แก้ข้าราชการตำรวจทุกนาย เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและจิตใจมีการกำชับ กำกับดูแล อบรมให้ความรู้ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน ต้องผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้าร่วมอบรม และควบคุมการฝึกแต่ละครั้งอย่างจริงจัง สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติได้

2.2.3 สำนักส่วนรวม จัดกิจกรรม “จิตอาสา”

ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกันระหว่างข้าราชการตำรวจและประชาชนชุมชน หน่วยงานราชการและกลุ่มองค์กรในพื้นที่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3. นโยบายสำคัญ ภายในระยะ 1 ปี “เสริมสร้าง พัฒนาประสิทธิภาพ”

สำนักงานตำรวจนายบุรุษจะต้องร่างข้อความสามารถในการควบคุมแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสังคมทั่วไปให้อยู่ในภาวะที่ไม่กระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติของประชาชน สร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยอาศัยชุมชนในขณะเดียวกันกีต้องพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานในด้านที่เป็นจุดเน้นเพื่อควบคุมสภาพปัญหาอาชญากรรมที่มีสภาพรุนแรง ส่งผลกระทบต่อ

ความรู้สึกปลดปล่อยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง โดยมีแผนการดำเนินการ และมีการติดตามผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

3.1.1 ดำเนินการปราบปรามผู้พิทักษ์ค้าและผู้เสพ ตามยุทธศาสตร์ 5

รั้วป้องกันของรัฐบาลให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยต้องดำเนินการภายใต้หลักนิตรัฐอย่างเคร่งครัด และเร่งขยายผลให้ถึงเครื่องข่ายการค้ายาเสพติดทุกครั้งที่มีจับกุมในทุกข้อหาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องดำเนินมาตรการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือทางภัยของผู้กระทำพิเศษเพื่อตัวคงจะทางเศรษฐกิจของกลุ่มผู้กระทำพิเศษ

3.1.2 nok จากการกิจการปราบปรามที่ได้รับมอบหมายแล้ว

ต้องเสริมการทำงานด้วย การป้องกัน โดยควบคุมไม่ให้มีแหล่งอบายมุขทุกชนิดในพื้นที่รับผิดชอบหมั่นออกตรวจตราตามสถานที่ที่มีกลุ่มเสี่ยง เช่น สถานบริการ หอพัก และใช้กฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือให้เกิดผลในการป้องกัน เพื่อไม่เปิดโอกาสในการกระทำความผิด

3.1.3 ผู้บังคับบัญชาต้องสอดส่องคุ้มครองผู้ใต้บังคับบัญชาและครอบครัวทั้งด้านราชการ และส่วนตัว

เพื่อไม่ให้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อกระบวนการกระทำการกระทำการเกี่ยวกับยาเสพติดหรือ อบายมุขอื่นๆ โดยนำมาตราการตาม คำสั่ง ตร. ที่ 1212/2537 ลงวันที่ 1 ต.ค. 2537 มาบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

3.2 การแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

อาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดชาย แคนภาครัฐต้องดำเนินการลดความรุนแรง และเพิ่มประสิทธิภาพ ของมาตรการในการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้มาตรการดังนี้

3.2.1 มาตรการด้านและความร่วมมือ

โดยใช้การสำรวจและต้องปฏิบัติตนให้เป็นที่รัก เชื่อถือ ศรัทธา ของประชาชนในพื้นที่ โดยการให้บริการอย่างเต็มใจและจริงใจ ไม่เลือกปฏิบัติ การอำนวยความสะดวกด้วยความเสมอภาคและไม่สร้างเงื่อนไขใดๆ อันเป็นการผลักดันประชาชนออกไปอยู่ฝ่ายตรงข้าม นอกจากนี้ยังต้องสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเน้นโอกาสให้ภาคประชาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ และผู้นำศาสนามีส่วนร่วมในการทำงาน

3.2.2 มาตรการด้านข้อมูลและการเข้า

วางแผนในด้านการจัดเก็บข้อมูลทุกชนิดเร่งสร้างฐานข้อมูลแต่ละประเภทให้รองรับ การปฏิบัติงานด้านการสืบสวน และสอบสวนดำเนินคดี โดยเฉพาะฐานข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อความร่วมมือในด้านการเข้าและแก้ปัญหา ร่วมกัน 2.3 มาตรการด้านการพัฒนาและการสร้างขวัญกำลังใจพัฒนาข้าราชการตำรวจ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในภาษา บัณฑิตธรรมเนียม วัฒนธรรม อย่างลึกซึ้งถ่องแท้จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ นอกจากนี้ ผู้บังคับบัญชาต้องแสดงให้เห็นว่า ไม่ทอดเท็งข้าราชการตำรวจและครอบครัวที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่จากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ โดยทันท่วงทีไม่ให้ข้าราชการตำรวจหรือครอบครัว ผู้เสียสละต้องได้รับความเดือดร้อนเพิ่มเติมอีกอันเป็นการตอบแทน และยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการตำรวจที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย ให้เป็นอย่างดี

3.3 ปรับเปลี่ยนภาระให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

3.3.1 ปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรค

ปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรค หรือไม่ชัดเจนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.ทุกระดับตลอดจนองค์ประกอบของ กต.ตร. ให้ประกอบไปด้วยผู้แทนจากทุกภาคส่วนของสังคมชุมชนทั้งจากภาครัฐและเอกชน และต้องการเข้ามา มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

3.3.2 สนับสนุน และส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

ทั้งในองค์กรตั้งแต่ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสถานีตำรวจนึงระดับผู้บริหารของสำนักงานตำรวจนครบาล แต่ละส่วนราชการ ตามที่ได้แก่ หน่วยงานราชการ ชุมชนและประชาชนในพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยง สามารถบูรณาการการปฏิบัติงานโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขปัญหาอย่างร่วม สร้างความสงสัยให้แก่ประชาชนและชุมชน ในพื้นที่ และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน กับหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างเห็นได้ชัด จนสามารถนำผลการปฏิบัติมาเผยแพร่หรือเป็นแบบอย่างแก่ หน่วยงานอื่นๆ โดยมีมาตรการทางการบริหารและการปกครอง เพื่อสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ

3.3.3 พัฒนารูปแบบและวิธีการปฏิบัติงาน

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างสม่ำเสมอโดยกำหนดให้มีการติดตาม- ปรับปรุง แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในลักษณะคู่ขนานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน สืบและซ่องทางต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่วิธีการ และผลการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครประชาชน รวมทั้งประชาชนผู้เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ

3.3.4 ฝึกอบรมพัฒนาช้าราชการตัวจรจัด

ทั้งทางวิชาการและปฏิบัติเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนคติ ทัศนคติ-วิธีการและระบบการทำงานร่วมกับประชาชน โดยเฉพาะหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ทั่วประเทศ

3.4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลการตัวจรจัดระบบ

เพื่อให้มีสมรรถนะสูง มีความเป็นมืออาชีพ และเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม โดย

3.4.1 มีแผนการพัฒนาและจัดการทรัพยากรบุคคล อย่างมีประสิทธิภาพ

มีแผนการพัฒนาและจัดการทรัพยากรบุคคล อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปปฏิบัติให้ เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยรวมความคิดเห็นแนวทางการสร้างให้ตรงตามความต้อง การของหน่วย การใช้งานให้ตรงตามความรู้และคุณวุฒิที่ได้รับการสร้างมาโดยเฉพาะช้าราชการตัวจรจัดทั่วประเทศ คุณวุฒิบริษัทฯ ให้เกิดความคุ้มค่าอันเป็นการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มีฐานความรู้ให้เกิด ความชำนาญงาน การกำหนดค่าตอบแทน แนวทางการเรียนรู้ก้าวหน้า การให้สวัสดิการ การฝึกอบรม การควบคุมความประพฤติ อย่างเป็นระบบโดยไม่แยกส่วน แต่ต้องให้สอดคล้องกันระหว่างผู้ปฏิบัติ ราชการเดิมกับผู้เข้าสู่ระบบ โดยทดลองใช้แผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลกับ ช้าราชการตัวจรจัดทั่วประเทศ ซึ่งเป็นช้าราชการตัวจรจัดที่ส่วนใหญ่ก่อตั้งในปีแรกและประเมินผลวางแผนแนวทางในการนำไปใช้กับ ช้าราชการตัวจรจัดทั่วประเทศต่อไป

3.4.2 การพัฒนาหน่วยงานและบุคลากรด้านการฝึกอบรม

โดยหน่วยงานด้านการศึกษาอบรมจะต้องเป็นเจ้าภาพพัฒนาหลักสูตรให้เป็นระบบและ มาตรฐานเดียวกันโดย แต่ละหน่วยงานที่มีหน่วยงานเกี่ยวกับการฝึกอบรมจะต้องดำเนินการเพิ่มเติม โดยนำเสนอแผนการพัฒนาสถาบันและบุคลากรว่าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญสาขาใดของงานตัวจรจัด และให้เป็น ครอบในการขอรับการจัดสรรงบประมาณและจะต้องมีการตรวจสอบความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณ และประเมินผลหน่วยงานและติดตามประเมินผล บุคลากรที่เป็นผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

4. นโยบายภายในระยะ 3 ปี “เดินหน้าอย่างมีทิศทาง”

โดยการยกระดับมาตรฐานตัวจรจัดให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ปรับปรุงทบทวนและพัฒนาระบบการทำงาน และโครงสร้างองค์กรและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจและ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4.1 การใช้ยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง

การใช้ยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานการจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับภารกิจงานที่เสนอทำร่องรับต่อแบบยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณตามลำดับชั้น ต้องจัดสรรและใช้ตามยุทธศาสตร์ที่เสนอการทำงานโดยมีระบบการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้ตรงตามยุทธศาสตร์และมีระบบตรวจสอบประเมินผลที่เชื่อถือได้ โดยหน่วยตรวจสอบจะต้องบูรณาการในการตรวจสอบร่วมกันให้ได้ข้อผิดเพื่อการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และมีการประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อนำผลมาปรับปรุงยุทธศาสตร์ แผนงานต่อไป โดยตั้งเป้าหมายให้หน่วยงานในสังกัดมียุทธศาสตร์และแผนงานโครงการกิจกรรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน และ ขอรับการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานมีงบประมาณเพียงพอสอดคล้องกับงานที่จะทำ รวมทั้งสร้างระบบควบคุมการทำงานตามแผนงาน นโยบายผู้บังคับบัญชา และการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตระหนักรถการตรวจให้ผู้บังคับบัญชาใช้แก่ปัญหาได้อย่างชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกันเอง ไม่สร้างภาระให้หน่วยรับการตรวจในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป

4.2 มีภารกิจการปฏิบัติราชการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

โดยเฉพาะการกระทำที่จะต้องกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่เป็นมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับของประชาชนและหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดให้เป็นขั้นตอนวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกหน่วยงานนำไปฝึกหัด ทบทวนจนเกิดความคุ้นเคย เพื่อให้ข้าราชการตระวิทที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่และได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างสมบูรณ์

4.3 กำหนดให้มีฐานข้อมูลกลางของสำนักงานตำรวจนแห่งชาติในงานด้านต่างๆ

กำหนดให้มีฐานข้อมูลกลางของสำนักงานตำรวจนแห่งชาติในงานด้านต่างๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม และงานด้านป้องกันและปราบปราม และอำนวยความยุติธรรมให้ถูกต้องเที่ยงตรงสามารถใช้งานอิงและอ่อนนุนต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ปฏิบัติในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง โดยการวิเคราะห์ระบบการทำงานของสถานีตำรวจนครบาลน่าจะทั้งระบบเพื่อปรับปรุงระบบสารสนเทศให้เป็นมิตรกับผู้ปฏิบัติ สามารถนำข้อมูลที่ทำงานตามปกติเข้าสู่ฐานข้อมูลได้โดยง่ายและเกิดจากการทำงานในครั้งเดียวเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระและขั้นตอนการทำงานให้มากขึ้นแต่ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้น

4.4 การเสริมสร้างบัญญัติและกำลังใจข้าราชการตำรวจน

โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจนักสืบอย่างสำนักงานตำรวจนแห่งชาติจะทำการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงอัตราการจัดสวัสดิ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และระบบสวัสดิการด้านที่พักอาศัย ที่จำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ที่พึงได้ของข้าราชการตำรวจนแห่งชาติเพื่อ

เป็นจุดเริ่มต้นในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดสวัสดิการที่พอเพียงต่อการปฏิบัติหน้าที่ และการดำเนินชีวิตอย่างมีเกียรติ สักดิศรีตามสมควร ของข้าราชการตำรวจชั้นผู้น้อย

4.5 เตรียมความพร้อมสำหรับการจัดกำลัง

เตรียมความพร้อมสำหรับการจัดกำลังและเสริมประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัย และความมั่นคงตามแนวทางเด่นเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงในการปี 2558²⁶ จากการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ.2558²⁶

2.4.4 แนวคิดการให้บริการประชาชน

ในที่นี้หมายถึง แนวคิดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้บริการประชาชน อำนวย ความสะดวก หรือการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐพึงทราบนัก ไว้เสมอว่า “มีหน้าที่ให้บริการประชาชน” และ “ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับบริการที่คึกคักเจ้าหน้าที่ ของรัฐ”

สำหรับ สิทธิของประชาชนที่จะได้รับบริการที่คึกคักเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีดังนี้

1. ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง

ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐทุกแห่งว่า การให้บริการในแต่ละ เรื่อง มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร ใช้เวลาดำเนินการเท่าไร ต้องเตรียมเอกสารหลักฐานใดบ้าง และ หากจะต้องเสียค่าธรรมเนียม ประชาชนจะต้องเสียจำนวนเท่าใด

2. กรณีประชาชนไม่ได้รับบริการตามระยะเวลาที่กำหนด

กรณีประชาชนไม่ได้รับบริการตามระยะเวลาที่กำหนด ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับทราบถึง เหตุผลและการแจ้งขยายระยะเวลาดำเนินการจากหน่วยงานของรัฐนั้น

3. ประชาชนมีสิทธิจะได้รับแจ้งเป็นหนังสือโดยระบบเหตุผลที่ชัดเจน

ประชาชนมีสิทธิจะได้รับแจ้งเป็นหนังสือโดยระบบเหตุผลที่ชัดเจนกรณีเจ้าหน้าที่ไม่อาจ ดำเนินการตามคำขอได้

4. ประชาชนมีสิทธิร้องเรียน

ประชาชนมีสิทธิร้องเรียนกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้บริการตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงาน ของรัฐ พ.ศ. 2532 โดยคณะกรรมการต้องมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2532 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ

²⁶ กองสารนิเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, “นโยบายผู้บัญชาการตำรวจนครบาล พล.ต.อ. วิเชียร พจน์โพธิ์ศรี”, 5 ตุลาคม 2553, <<http://www.saranitpolice.go.th/index1.php>> (18 November 2010).

(ปปร.) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากข้างต้นนี้ทำให้เห็น ได้ว่า หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ให้บริการประชาชนซึ่งมีขอบเขตกว้างขวางมาก ครอบคลุมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย การจัดระบบงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน²⁷

จากทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตำรวจถูกล่าวว่า จะเห็นได้ว่า เป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่และวางแผนไว้อย่างชัดเจนว่า บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรจำเป็นต้องเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ขององค์กรนั้นๆ เพื่อให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและ มีประสิทธิภาพ เพราะการที่มี ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเองนั้นจะเป็นการช่วยให้บุคคลนั้น ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมตามที่ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นคาดหวังไว้ ซึ่งจะเป็นผลให้เกิด ความเจริญก้าวหน้าแก่ในหน้าที่ของตนและสังคมต่อไปอีกด้วย

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.5.1 ประวัติ

ก่อนที่จะมีการจัดตั้งสถานีตำรวจนครบาลน่าน เดิมอยู่ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนครรชุมเพ จังหวัดขอนแก่น เป็นเขตพื้นที่ตำบลโนนคอม อําเภอชุมแพ อยู่ห่างจากอําเภอชุมแพประมาณ 28 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดขอนแก่น ประมาณ 108 กิโลเมตร มีที่พักสายตรวจสร้างเป็นอาคารทาวร ตั้งอยู่บ้านนา ฝาย ตำบลโนนคอม (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบลนาฝาย) สภาพพื้นที่ 2/3 เป็นป่า เขามีประชากรในพื้นที่มีอาชีพเกษตรกรรมและพื้นที่ดังกล่าวมีนอคิดเป็นพื้นที่สีชมพู ใจผู้ร้ายชุกชุม เป็นองค์กรความไม่สงบ ไม่สะอาด พื้นที่ล้อมรอบไปด้วยป่าและภูเขา ยากแก่การป้องกันปราบปราม ด้วย เหตุผลในด้านการปกครอง จึงได้มีการประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 1 กันยายน 2524 ประกาศ จัดตั้งเป็นกิ่งอําเภอ ใช้ชื่อว่า “ภูผาม่าน” สถานีตำรวจนครรักษ์อําเภอภูผาม่าน จึงได้จัดตั้งขึ้น มี ร.ต.อ. สาย แคนดา ดำรงตำแหน่งรักษาการแทนสารวัตร ในระหว่างนั้น ไม่มีเงื่อนประมวลในการก่อสร้างอาคาร ที่ทำการและอาคารที่พัก จึงได้รื้อข้าย้ออาคารที่พักสายตรวจตำบลโนนคอมซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านนาฝาย มาปลูก สร้างเป็นอาคารที่ทำการชั่วคราวขึ้นที่บ้านภูผาม่าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านตั้งใหม่ในที่สาธารณประโยชน์

²⁷ วิรช วิรชนกิจารณ, การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ, (กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เพรสเน็ท, 2550), หน้า 95-97.

เนื้อที่ 11 ไร่ 2 งาน ในขณะนั้นข้าราชการตำรวจและครอบครัวขึ้นไม่มีที่พักอาศัย ต้องปลูกกระห่อ木 หลังคามุง釘กอยู่อาศัย จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.2527 จึงได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้าง อาคารที่ทำการตลอดจนบ้านพักอาศัยจนถึงปัจจุบัน

2.5.2 สภาพทางภูมิศาสตร์

สถานีตำรวจนครบาลม่าน ตั้งอยู่ที่บ้านภูผาม่าน หมู่ที่ 1 ตำบลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น พิกัดอาร์กูรีต์ที่ 102421 ใช้คลื่นความถี่วิทยุ 152.65 MHz. มีพื้นที่รวมทั้งสิ้นประมาณ 284 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 117,880 ไร่ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่ดึง 2 ใน 3 (ประมาณ 189 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 78,587 ไร่) เป็นที่ราบสูง ประกอบด้วยภูเขาและป่าไม้ ด้านหนึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคงลาน ด้านล่างทางทิศใต้เป็นรากแม่น้ำเชญ มีพื้นที่ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการที่ราบประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด (ประมาณ 95 ตารางกิโลเมตรหรือ 39,293 ไร่) ของพื้นที่ทั้งหมด และมีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอ จังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับพื้นที่ อำเภอภูกระดึง	จังหวัดเลย
ทิศใต้	ติดต่อกับพื้นที่ อำเภอคอนสาร	จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับพื้นที่ อำเภอชุมแพ	จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับพื้นที่ อำเภอหนองนา	จังหวัดเพชรบูรณ์

2.5.3 การปกครอง

การปกครอง ปัจจุบันแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 ตำบล 42 หมู่บ้าน 1 เทศบาลตำบล

ประชากรทั้งสิ้น 25,796 คน เป็นชาย 12,935 คน หญิง 12,861 คน

1. ตำบลโนนคอม

จำนวน 8 หมู่บ้าน จัดตั้งเมื่อ 2 กันยายน 2528 มีประชากรชาย 1,164 คน ประชากรหญิง 1,173 คน รวม 2,337 คน

2. ตำบลลานฝ่าย

จำนวน 6 หมู่บ้าน จัดตั้งเมื่อ 2 กันยายน 2528 มีประชากรชาย 1,294 คน ประชากรหญิง 1,297 คน รวม 2,591 คน

3. ตำบลภูผาม่าน

จำนวน 9 หมู่บ้าน จัดตั้งเมื่อ 2 กันยายน 2528 มีประชากรชาย 1,506 คน ประชากรหญิง 1,468 คน รวม 3,074 คน

4. ตำบลหัวเม่วง

จำนวน 8 หมู่บ้าน จัดตั้งเมื่อ 1 กรกฎาคม 2533 มีประชากรชาย 3,434 คน ประชากรหญิง 3,426 คน รวม 6,860 คน

5. ตำบลคลังสวยงาม

จำนวน 10 หมู่บ้าน จัดตั้งเมื่อ 1 กรกฎาคม 2533 มีประชากรชาย 2,011 คน ประชากรหญิง 1,889 คน รวม 3,900 คน

6. เทศบาลตำบลคลองผาม่าม่า

มี 2 ชุมชน มีประชากรชาย 3,526 คน มีประชากรหญิง 3,608 คน รวม 7,134 คน

โดยเฉลี่ย จำนวนหมู่บ้านต่อจำนวนสำรวจ (สำรวจ 2 นาย ต่อ 1 หมู่บ้าน)

โดยเฉลี่ย จำนวนประชากรต่อจำนวนสำรวจ (สำรวจ 1 นาย ต่อ ประชากร 358 คน)

ด้านการเมือง อำเภอภูผาม่าม่า เป็นพื้นที่ที่มีการแข่งขันทางการเมืองไม่สูงมากนัก การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ นั้นไม่มี และในพื้นที่มีสมาชิกสภาพจังหวัด ที่มีที่อยู่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 1 คน คือ นางวชิราภรณ์ ผ่องใส ตั้งสำนักงานอยู่ที่ ตำบลนาฝาย อำเภอภูผาม่าม่า จังหวัดขอนแก่น

2.5.4 โครงสร้างของสถานีสำรวจ

โครงสร้างของสถานีสำรวจภูผาม่าม่า อำเภอภูผาม่าม่า จังหวัดขอนแก่น อยู่ในรูปแบบโครงสร้างสถานีสำรวจรูปแบบที่ 2 มีผู้กำกับการเป็นหัวหน้าสถานี แบ่งงานออกเป็น 5 งานประกอบด้วย งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานสืบสวน งานสอบสวน และงานจราจร โดยกำหนดให้

ผู้กำกับการ ในฐานะหัวหน้าผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสถานีสำรวจ มีหน้าที่บริหาร งานโดยปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน

2. วางแผนการปฏิบัติงาน

3. พิจารณามอบหมายงาน

4. วินิจฉัยถึงการงานที่มีปัญหา

5. ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

6. กำหนดมาตรฐานในการประสานงาน และควบคุมกำกับดูแลให้มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดจริงจังระหว่างงานต่างๆ และกับหน่วยงานอื่น

7. ให้คำปรึกษาแนะนำ paralleled ประรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

8. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

9. ฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติและระเบียบวินัยที่เหมาะสม

10. ติดต่อประสานงานและร่วมประชุมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

11. แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของสถานี

12. ตอบปัญหาชี้แจง เรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่

13. ปฏิบัติงานของสถานีด้วยตนเองหรือร่วมปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ค่างๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็น

รองผู้อำนวยการป้องกันปราบ เป็นหัวหน้างานอำนวยการ งานป้องกันปราบปรามและงานราชการ ส่วนรองผู้อำนวยการสืบสวนสอบสวนเป็นหัวหน้างานสอบสวน, งานสืบสวน

1. งานอำนวยการ

ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการให้กับหน่วยงานต่างๆ ในสถานีตำรวจนี้ ดังนี้

1.1 เป็นหน่วยงานสารบรรณกลางซึ่งรับผิดชอบการรับ – ส่ง หนังสือของสถานีตำรวจนี้ การร่างโต้ตอบที่ทำในนามของ รองผู้อำนวยการหัวหน้าสถานี การจัดไฟมเสนองาน

1.2 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานทะเบียนพลดของสถานี

1.3 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการงบประมาณ การเงินและบัญชี

1.4 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับพัสดุ

1.5 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบนโยบายและแผนของสถานี

1.6 ให้บริการ ได้แก่ การจัดเลี้ยงผู้ต้องหาและงานทะเบียนพลดค้างค่าวา

2. งานป้องกันปราบปราม

ต้องป้องกันมิให้เกิดอาชญากรรม และให้ถือว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นภารกิจหลัก โดยต้องเข้ารับจับปราบปราม เมื่อเกิดเหตุ ได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.1 ทำแผนที่แสดงรายละเอียดของพื้นที่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อใช้ประกอบในการวางแผน

2.2 ศึกษาเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม

2.3 วางแผนป้องกันระจับปราบปรามอาชญากรรม

2.4 ดำเนินการป้องกันระจับปราบปรามอาชญากรรม

2.5 การให้ข่าวสารข้อมูลความรู้แก่ประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันระจับปราบปรามอาชญากรรม

2.6 การให้ความรู้ และการศึกษาแก่ข้าราชการตำรวจ

3. งานสืบสวน

ต้องสืบสวนหาข่าวทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามและความมั่นคง และให้ถือว่าการสืบสวนด้านการป้องกันเป็นภารกิจหลัก ต้องดำเนินการด ดังนี้

3.1 ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง และนำวิทยาการต่างๆ มาใช้ในการสืบสวน

3.2 นำสถิติข้อมูลและผลการวิเคราะห์มาวางแผนการสืบสวน

3.3 หาข่าวและรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

3.4 สืบสวนหาข้อเท็จจริง และหลักฐานเพื่อทราบรายละเอียดของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นแล้ว

3.5 สืบสวนภายหลังจากว่าด้วยการทำผิดในคดีในความรับผิดชอบ และคดีตามหมายจับเพื่อรื้อแหน่งและรายละเอียดเพื่อการจับกุม

3.6 จับกุมผู้กระทำผิดในกรณีดังนี้

3.6.1 ความผิดซึ่งหน้า

3.6.2 ถ้าหากไม่จับกุมทันทีอาจทำให้คนร้ายหลบหนีหรือเป็นผลเสียหายต่อการดำเนินคดีได้

3.7 ประสานการปฏิบัติงานอื่นๆ ในสถานีตำรวจนครบาล

3.8 ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสวน

3.9 ให้ความรู้และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

4. งานสอบสวน

ประชาชนต้องได้รับการบริการ โดยสะท้อนความเร็วและยุติธรรม และมีหน้าที่ดังนี้

4.1 ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน

4.2 สอบสวนคดีอาชญากรรมประเภท

โดยเนื้อพนักงานสอบสวนที่เป็นร้อยเวรสอน สวนรับคำร้องทุกชุดคดีอาชญากรรม ต้องรายงานรองผู้กำกับหัวหน้างานทราบ เมื่อออกเร乖 เพื่อรองผู้กำกับหัวหน้างานจะได้มอบหมายให้พนักงานสอบสวนผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติตามความเหมาะสม ความสำคัญยากง่ายของคดี เช่น ถ้าเป็นสำนวนคดีที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนหรือเป็นคดีอุกคักรึ ก็จะมอบหมายให้พนักงานสอบสวน (สน.2) เป็นต้น รวมทั้งหากพนักงานสอบสวนคนใดมีสำนวน นากก็จะแบ่งสำนวนให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติในปริมาณเท่าๆ กัน พนักงานสอบสวน จะรับผิดชอบในด้านการสอบสวนเท่านั้น ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการสืบสวนหลังเกิดเหตุเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สืบสวน ทำการสืบสวนแต่จะมีการประสานงานในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปราม และพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

5. งานจราจร

ประชาชนต้องได้รับการบริการโดยสะท้อนความเร็ว และดำเนินการ ดังนี้

5.1 ศึกษาเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการจราจรและนำวิทยาการต่างๆ มาใช้ในงานจราจร

5.2 วางแผนการจัดและควบคุมการจราจร

5.3 การจัดและควบคุมจราจร

5.4 การให้ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวกับการจราจรแก่ประชาชน และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจราจร

5.5 การให้ความรู้ และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

5.6 สถานที่ตั้ง ตรวจสอบ แนะนำให้ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งข้อบังคับ เกี่ยวกับจราจร

5.7 ว่ากล่าวตักเตือนก่อนออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร หรือออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร หรือจับกุมผู้กระทำความเสื่อมเสียทางสุภาพ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับการจราจร

5.8 จัดการเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุจราจร โดยต้องเข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ และคลี่คลายปัญหาเบื้องต้นก่อนส่งเรื่อยเวรสอนสวนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาจราจร

5.9 เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร หรือข้อเท็จจริงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปราม

5.10 สั่งข้อมูลข่าวสาร หรือข้อเท็จจริงที่รวมไว้ให้ฝ่ายป้องกันปราบปราม

5.11 จับกุมผู้กระทำการผิดในกรณี ดังต่อไปนี้

5.11.1 ความผิดซึ่งหน้า

5.11.2 ถ้าหากไม่จับกุมทันทีอาจทำให้คนร้ายหลบหนีหรือเป็นผลเสียหายต่อการดำเนินคดีได้

5.12 ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สายตรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นในการระจับปราบปราม หรือจับกุมผู้กระทำการผิดตามความเหมาะสม

5.13 ปฏิบัติตามคำสั่งในการระจับปราบปราม จับกุมและสกัดจับ

2.5.5 นโยบายและแนวทางการบริหารงานของสถานีตำรวจนครรภานม่าน

สถานีตำรวจนครรภานม่าน ได้ดำเนินการและกำหนดแนวทางการบริหารงานในความรับผิดชอบ โดยยึดถือนโยบายของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นสำคัญ สำหรับการให้บริการประชาชน การประชาสัมพันธ์ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน การให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการติดต่อราชการ ทางสถานีตำรวจนครรภานม่านได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์คอยอำนวยความสะดวก สำหรับงานป้องกันปราบปราม ได้สั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดและนุ่มนวล อย่างให้เกิดความเดียหายแก่สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ

2.5.6 งานประชาสัมพันธ์และงานชุมชนสัมพันธ์

1. การบริการประชาชนบนสถานีตำรวจนครรภานม่าน

ได้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจนิวัฒน์ประชาสัมพันธ์ แนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ ระหว่างเวลา 08.00-16.00 น.

2. การพนบปะเยี่ยมเยื่องประชาชน

ได้จัดชุดสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จำนวน 1 ชุด กำลังพล 11 นาย โดยมีนายตำรวจชั้น สัญญาบัตรเป็นหัวหน้าชุด ออกพนบปะเยี่ยมเยื่องประชาชนตามหมู่บ้านต่างๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายในการแนะนำ ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เบื้องต้นเพื่อแสวงหาความร่วมมือจาก ประชาชนในการให้ข่าวสารแก่ตำรวจและทำการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดลดลง การป้องกันอาชญากรรมทุกประเภทในพื้นที่

วิสัยทัศน์

1. เป็นตำรวจของประชาชน สังคมปลอดภัย ใส่ใจคุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี

พันธกิจ

1. ถวายความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์

2. ให้บริการโดยยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลาง

3. บริการและปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักการบริการที่ดีมีคุณธรรมนิติธรรม ความคุ้มค่าโปร่ง ใส่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ

4. อำนวยความสะดวก บังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

5. นำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ในการบริการและพัฒนาองค์กร

พันธกิจ (รอง)

1. บูรณาการร่วมกับหน่วยสำรวจหรือหน่วยงานอื่นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ รับผิดชอบ

2. ตั้งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย

3. ตั้งเสริมและสนับสนุนให้ห้องถังหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสำรวจ เพื่อป้องกัน และปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาและการรักษาความสงบเรียบร้อย ตามความเห็นชอบและ ความต้องการของแต่ละพื้นที่

4. ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

พันธกิจ (สนับสนุน)

1. กำหนดคุณภาพมาตรฐานทั้งวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำสนับสนุนและการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ของหน่วยงาน

2. ควบคุม ตรวจสอบ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ นโยบายตำรวจแห่งชาติและ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระบบงานและบริหารงานบุคคล การเงิน การบัญชี การงบ ประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถานี²⁸

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พงษ์ศธร คำใจสู้ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะดิจิทัลของประชาชนเชียงใหม่ต่อโครงการสร้างสำนักงาน สำรวจแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเชียงใหม่มีทักษะดิจิทัลต่ำกว่ามาตรฐาน ตัวเลขแห่งชาติ ทั้ง 4 ด้านดังกล่าวว่าจะสามารถทำให้สำนักงานสำรวจแห่งชาติให้บริการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดจนการอำนวยความสะดวกความบุคคล ให้แก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว เสนอภาค เป็นธรรม มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง²⁹

ชนินทร์ ณรงค์น้อย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของ สถานีสำรวจครบทั่วขั้ม กองบังคับการสำรวจครบทั่ว 9 ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการให้บริการ แก่ประชาชนด้านงานป้องกันปราบปราม ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่ต้อง แก้ไขคือความจริงจังต่อการปราบปรามอย่างมุ่งในพื้นที่ของสำรวจ³⁰

พิกพ ประทุมวัน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะดิจิทัลของประชาชนผู้ใช้บริการต่อโครงการพัฒนา สถานีสำรวจเพื่อประชาชนในเขตอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มี ทักษะดิจิทัลในเชิงบากดื่ม โครงการพัฒนาสถานีสำรวจเพื่อประชาชน โดยมีระดับทักษะดิจิทัลที่เห็นด้วยเป็น ส่วนใหญ่ เช่น ประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่สำรวจสามารถให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ ประชาชนได้และเห็นด้วยกับการที่ได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม³¹

²⁸ สถานีสำรวจภูธรภูมิภาค, “เอกสารบรรยายสรุป”, ขอนแก่น : สถานีสำรวจภูธรภูมิภาค, 2553, (อัคคสานา).

²⁹ พงษ์ศธร คำใจสู้, “ทักษะดิจิทัลของประชาชนเชียงใหม่ต่อโครงการสร้างสำนักงานสำรวจแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2543, 154 หน้า.

³⁰ ชนินทร์ ณรงค์น้อย, “ทักษะของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของสถานีสำรวจ นครบาลทั่วขั้ม กองบังคับการสำรวจครบทั่ว ๙”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2545, 128 หน้า.

³¹ พิกพ ประทุมวัน, “ทักษะของประชาชนผู้ใช้บริการต่อโครงการพัฒนาสถานีสำรวจเพื่อ ประชาชนในเขตอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, 181 หน้า.

มงคล เสมอเชื้อ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ สายตรวจสอบน้ำตำรวจนครเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบน้ำตำรวจนครเมืองเชียงใหม่ในด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินและการให้บริการแก่ประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ในด้านการตรวจค้นขับกุมผู้กระทำผิด โดยรวมอยู่ระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบน้ำตำรวจนครเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของประชาชนซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนัยหาพบว่า ในด้านกำลังของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ บริการประชาชนไม่ทั่วถึง ตลอดจน ยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ยังอยู่ในสภาพเก่า ส่วนแนวทางในการแก้ปัญหาความมีการเพิ่มกำลัง เจ้าหน้าที่สายตรวจสอบให้ครอบคลุมพื้นที่ ออกตรวจอย่างสม่ำเสมอ ควรปรับการด้วยความรวดเร็ว ยุติธรรมและ ควรมีความพร้อมในการขับกุมอย่างรัดกุมเพื่อถอดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้³²

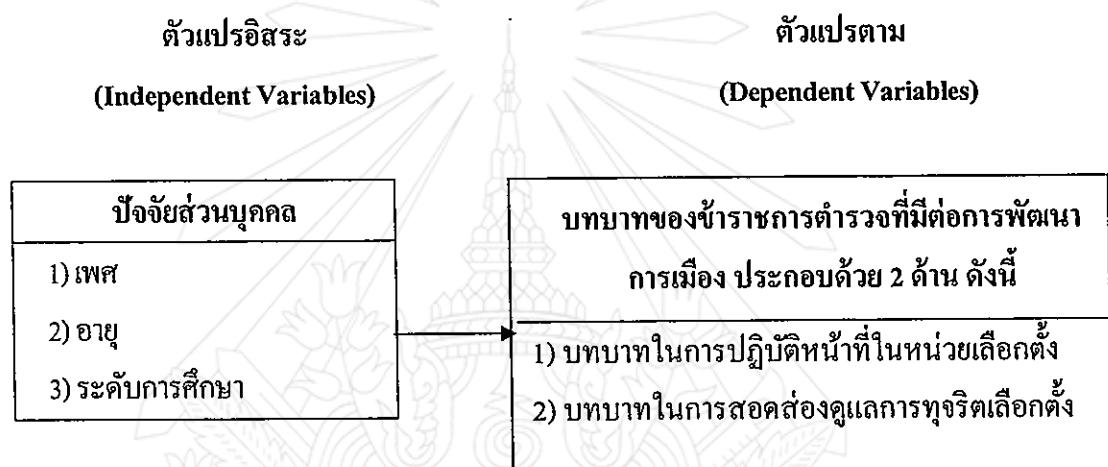
จักรียุทธ ใจดิวชิระพงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจนครอาเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของ ตำรวจนครอาเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ใน การปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้งทั่วไป 2550 มีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง การให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตามที่ กกต.เขตหรือคณะกรรมการการที่ กกต.เขตแต่ละตั้ง ซึ่งได้แก่การ รักษาความปลอดภัยและการพิทักษ์ที่บัตรลงคะแนนอย่างเข้มงวด ตำรวจนายมีบทบาทมากในการ ลดความตื่นเต้นและการทุจริตการเลือกตั้ง นอกจากนี้ ตำรวจนายมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้ง ในขณะที่การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ตำรวจนครอาเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ใน การเลือกตั้งทั่วไป 2550 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากในส่วนของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและการติดตามฯลฯ แต่ในส่วนของ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและการสนับสนุนผู้สมัครอย่างโจ่งแจ้งนั้น ไม่น่าจะกระทำการต่อ การปฏิบัติหน้าที่ และวินัยของตำรวจซึ่งมีกำลังให้ตรวจตราทั่วไปเป็นกลางในการเลือกตั้ง³³

³² มงคล เสมอเชื้อ, “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบน้ำ ตำรวจนครเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย), 2551, 107 หน้า.

³³ จักรียุทธ ใจดิวชิระพงศ์, “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2550 : ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีตำรวจนครอาเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, 173 หน้า.

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดของ จักรียุทธ โชติวิชิระพงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของตัวรวมในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2550 : ศึกษา เนพารักษณ์สถานีสำรวจภูธรอำเภอทอง จังหวัดเชียงใหม่³⁴ มาเป็นประเด็นในการศึกษาโดยมีปัจจัย ส่วนบุคคลคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรต้น และนำบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วย เลือกตั้ง บทบาทในการสอดส่องคุ้มครองทุจริตเลือกตั้ง มาเป็นแนวทางในการศึกษาบทบาทของ ข้าราชการตัวรวมที่มีต่อการพัฒนาการเมืองในด้านตัวแปรตาม ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2.1

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

³⁴ จักรียุทธ โชติวิชิระพงศ์, “บทบาทของตัวรวมในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550: ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีสำรวจภูธรอำเภอทอง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, ข้างแล้ว, หน้า 17.

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณี สำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาค ม่าน จังหวัดขอนแก่น” นี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า จากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
- 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาค ม่าน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15,967 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาค ม่าน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 390 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15,967 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane's เป็นเกณฑ์ ตามสูตรนี้¹

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งกำหนดให้มีความคาดเคลื่อนร้อยละ 5 หรือ .05

การคำนวณขนาดตัวอย่างจากประชากร มีจำนวนทั้งหมด 15,967 คน

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{15,967}{1 + 15,967(0.05)^2} \\ &= 390 \end{aligned}$$

และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน แล้วมาหารอัตราส่วนของประชากร (Proportional to Size)

เพื่อหากลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ของค์กรปกครองส่วนห้องถินเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลหัวยม่วง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลลังสวาย
- 3) เทศบาลตำบลภูม่ง่าน
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลภูม่ง่าน
- 5) องค์การบริหารส่วนตำบลนาฝ่าย
- 6) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคอก

โดยใช้ของค์กรปกครองส่วนห้องถินเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วยตามสูตรนี้²

¹ สุรพล พรหมกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552), หน้า 69-70.

² กัลยา วนิชช์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติคณะพาณิชศาสตร์ และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 19.

สูตร

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times n$$

เมื่อ

n_i = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

N_i = จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้าน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกหมู่บ้าน

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ตำบลห้วยม่วง	4,049	99
2	ตำบลวังสวน	2,958	72
3	เทศบาลตำบลภูผานม่าน	2,752	67
4	ตำบลภูผานม่าน	2,281	56
5	ตำบลนาฝ่าย	2,069	51
6	ตำบลโนนคอม	1,858	45
รวม		15,967	390

จากตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิศาสตร์ จำนวน 6 แห่ง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้มีการเก็บตัวอย่างที่สุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดคือ ตำบลห้วยม่วง จำนวน 99 คน รองลงมาคือตำบลวังสวน จำนวน 72 คน และน้อยที่สุดคือตำบลโนนคอม จำนวน 45 คน

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ดังกล่าวแล้ว ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้วิธีการเจาะจง (Purposive Sample) โดยนัดหมายกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบลจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคผู้สำรวจ อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะค่าตอบแทนเป็นเชิงสำรวจรายการ (Checklists) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีจำนวน 2 ด้าน คือ

1) ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำนวน 10 ข้อ

2) ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำนวน 10 ข้อ

ในตอนที่ 2 นี้มี จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าดังนี้³

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

³ สุรพล พรมกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์, ข้างแล้ว, หน้า 101.

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา หลักสูตร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำ丹 2 ประเกท คือแบบปลายปีคและแบบปลายเปิด

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก่ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมสมทั้งเนื้อหาสาระและการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาแล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.4.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1. พันตำรวจโท ยกวัจน์ ตั้งจิตรมณีศักดา

เป็นผู้ดูแลด้านเนื้อหา

วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)

ตำแหน่ง รองผู้กำกับการป้องกันและปราบปราม

สถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค สำนักงานจังหวัดขอนแก่น

2. อาจารย์ โนโอลด์ แสนภา

เป็นผู้ดูแลด้านภาษา

วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลแม่รูพันธ์ 2

ตำแหน่ง ประธานnodal สำนักงานจังหวัดขอนแก่น

3. นายวิระพงศ์ คุณประทุม

เป็นผู้ดูแลด้านระเบียบวิจัย

วุฒิการศึกษา ค.ม. (การคัดผลและประเมินผลการศึกษา)

ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ

มหาวิทยาลัยมหาบูรพาราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง ศูนย์การศึกษาเลย สำนักเมืองเลย จังหวัดเลย

เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำ丹

3.4.5 นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

ของแบบสอบถาม

สูตร

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC = แทนค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N = แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่

+1 แนวใจว่าสอดคล้อง

0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-1 แนวใจว่าไม่สอดคล้อง⁴

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ ใช้ได้จำนวน 20 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.80-1.00

3.4.6 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน โดยการนัดหมายผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่อไม่ให้เข้ากับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามในแต่ละค้าน

โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับทุกข้อ (Item-total Correlation) เลือกข้อที่มีค่า r มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ทั้งสิ้น 20 ข้อ ได้ ($0.34 \leq r \geq 0.75$)

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือทั้งฉบับ

โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach คือ

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 115.

โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (α -Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach คือ'

สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ

α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum s_i^2$ = ผลรวมความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .917

3.4.8 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยมีหนังสือถึงรองอธิการบดีวิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อขอให้มีหนังสือขอความร่วมมือ ถึงนายอำเภอภูมายามา อำเภอภูมายามา จังหวัดขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยได้ด้วยแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3.5.2 ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อ นัดหมายวัน เวลาที่จะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

3.5.3 จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอ กับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามในแต่ละครั้งแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 390 ชุด

3.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ด้วยตนเองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แบบสอบถามทั้งหมด 390 ชุด ได้คืน 390 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 390 ชุด

3.5.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ จัดระบบข้อมูลตรวจสอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และแปลความหมายคำเฉลี่ย

¹ บุญชน ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สุวิริยาสาสน์, 2545),

ของแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภูมิผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ 0.51 ขึ้นไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็มก่อนที่ที่ใช้เป็นดังนี้⁶

ระดับ	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
5	4.51-5.00	ระดับมากที่สุด
4	3.51-4.50	ระดับมาก
3	2.51-3.50	ระดับปานกลาง
2	1.51-2.50	ระดับน้อย
1	1.00-1.50	ระดับน้อยที่สุด

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตาราง

3.6.2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภูมิผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตาราง

3.6.3 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เบริชเทียนเพื่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภูมิผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ด้านเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) สำรวจค่าแปรปรวนที่มีค่ามากกว่า 2 ระดับ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) และนำเสนอในรูปตาราง

3.6.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภูมิผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น โดยการแยกแบ่งค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตาราง

⁶สุรพล พรหมกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์, อ้างแล้ว, หน้า 101.

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่

3.7.1 สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics)

ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.7.2 สถิติอันมานะหรืออ้างอิง (Inferential Statistics)

ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1) หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (α -Coefficient) ของ Cronbach โดยใช้สูตร⁷

สูตร

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ

α = ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

K = จำนวนของเครื่องมือ

$\sum S_i^2$ = ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หากำกั่ร้อยละจากสูตร⁸ ดังนี้

สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ

X แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

⁷บุญชุม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ้างແຕ່ວ, หน้า 99.

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 74.

3) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร⁹ ดังนี้

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fX$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร¹⁰ ดังนี้

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ

$S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum f(X - \bar{X})^2$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลแต่ละตัว

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5) การวิเคราะห์โดยหาค่า t-test จากสูตร¹¹ ดังนี้

สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (df = \infty)$$

เมื่อ

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 70.

¹⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 74.

¹¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 84.

n_1 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างใน กลุ่มที่ 1

n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มที่ 2

6) การวิเคราะห์โดยหาค่า F-test จากสูตร¹² ดังนี้

สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ

F แทน ค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

7) หลังจากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ใช้สูตร¹³ ดังนี้

สูตร

$$F = \frac{(\bar{X}_i - \bar{X}_j)^2}{MS_w \left(\frac{1}{N_i} + \frac{1}{N_j} \right) (K-1)}$$

เมื่อ

F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)

$\bar{X}_i$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มที่ i

$\bar{X}_j$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มที่ j

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

N_i แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ i

N_j แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ j

K แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา

¹²เรื่องเดียวกัน, หน้า 89.

¹³เรื่องเดียวกัน, หน้า 90.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น” เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสำรวจและใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15,917 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง 390 คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอนวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผ่าน จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ฟ์ (Scheffe's Method) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผ่าน จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 390 คน คือ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวันนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการ ตำรวจในการพัฒนาการเมือง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	207	53.08
หญิง	183	46.92
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง พนบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 53.08 และเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 46.92

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อหน้าท้องของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาเมือง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 27 ปี	65	16.67
28 - 37 ปี	131	33.59
38 - 47 ปี	111	28.46
48 ปีขึ้นไป	83	21.28
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหน้าท้องของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง พบร่วม ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 28-37 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.59 รองลงมาเป็น อายุ 38-47 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.46 และน้อยที่สุดมีอายุ 18-27 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อหน้าท้องของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก	151	38.72
มัธยมศึกษาปีที่หก	183	46.92
ปริญญาตรี/สูงกว่า	56	14.36
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหน้าท้องของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง พบร่วม ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่หก มีจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 46.92 รองลงมาเป็นระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 38.72 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี/สูงกว่า จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.36

**ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจ
ในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผาม่าน**

การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดอุบลราชธานี ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เลี้ยวแน่นอนในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน

ด้านที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มี ต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนา การเมือง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง	4.10	0.35	มาก
2	บทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง	4.16	0.42	มาก
รวม		4.13	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนิการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง

ข้อที่	ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	เจ้าหน้าที่สำรวจปฎิบัติตามแผน/มาตรการของสำนักงาน สำรวจแห่งชาติและหน่วยเหนือเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้ง	4.31	0.41	มาก
2	เจ้าหน้าที่สำรวจได้รับการอบรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ก่อนเลือกตั้ง ทุกครั้ง	4.05	0.32	มาก
3	เจ้าหน้าที่สำรวจร่วมกับคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ตรวจรับทีบบัตร และอุปกรณ์ที่ใช้ในหน่วยก่อนทำการเลือกตั้ง	4.24	0.36	มาก
4	เจ้าหน้าที่สำรวจได้ จัดชุดจอดรถและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.24	0.36	มาก
5	เจ้าหน้าที่สำรวจประจำหน่วยเลือกตั้งสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหน่วยเลือกตั้งได้	3.67	0.37	มาก
6	เจ้าหน้าที่สำรวจประจำหน่วยเลือกตั้งให้คำแนะนำการปฏิบัติเมื่อเข้ามายังหน่วยเลือกตั้ง	4.21	0.34	มาก
7	เจ้าหน้าที่สำรวจร่วมกับคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นำส่งทีบบัตร และอุปกรณ์ทันเวลา	4.11	0.33	มาก
8	เจ้าหน้าที่สำรวจเป็นผู้ประสานข้อมูลข่าวสารกับศูนย์เลือกตั้ง กลางได้อย่างรวดเร็ว	4.14	0.38	มาก
9	เจ้าหน้าที่สำรวจปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการการเลือกตั้ง	4.01	0.31	มาก
10	เจ้าหน้าที่สำรวจมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง	4.06	0.33	มาก
รวม			4.10	0.35

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติตามแผน/มาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยไหนอีกวับการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้ง รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบหน่วยบัตรและอุปกรณ์ที่ใช้ในหน่วยก่อนทำการเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ จัดชุดของรถและอำนวยการจราจรแก่ผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง และน้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำหน่วยเลือกตั้งสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหน่วยเลือกตั้งได้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรัฐพาม่าที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง

ข้อที่	ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจตรวจสอบความโปร่งใสของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.07	0.40	มาก
2	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.45	0.46	มาก
3	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.22	0.43	มาก
4	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.21	0.48	มาก
5	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.15	0.42	มาก
6	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.14	0.41	มาก
7	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.13	0.41	มาก
8	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	3.91	0.39	มาก
9	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.08	0.40	มาก
10	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ	4.22	0.43	มาก
รวม		4.16	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ที่สำรวจความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน จําแนกเพศ วัย จังหวัดขอนแก่น ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง บทบาทในการสอดส่องคุ้มครอง ทุจริตเลือกตั้ง แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
ชาย	207	4.14	0.34	มาก
หญิง	183	4.12	0.34	มาก
รวม	390	4.13	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ย 4.14 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 4.12

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	207	4.14	0.34	0.72	0.47
หญิง	183	4.12	0.34		
รวม	390	4.13	0.34		

จากตารางที่ 4.8 พบร่วมกันว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองศึกษา โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
18–27 ปี	65	4.17	0.35	มาก
28–37 ปี	131	4.11	0.32	มาก
38–47 ปี	111	4.13	0.36	มาก
48 ปีขึ้นไป	83	4.10	0.33	มาก
รวม	390	4.13	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุด มีอายุ 18-27 ปี รองลงมาเป็นอายุ 28-37 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 48 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.54	3	0.18	1.64	0.19
ภายในกลุ่ม	43.88	386	0.11		
รวม	44.42	389			

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก	151	4.14	0.31	มาก
มัธยมศึกษาปีที่หก	183	4.08	0.34	มาก
ปริญญาตรี/สูงกว่า	56	4.18	0.37	มาก
รวม	390	4.13	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษามีปริญญาตรี/สูงกว่า รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่า มัธยมศึกษาปีที่หก และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่หก

ตารางที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผ่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.35	2	0.67	6.14	0.003*
ภายในกลุ่ม	43.06	387	0.11		
รวม	44.42	389			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้านระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

- ของสถานีคำราวง្វารោមនៅក្នុងពីរបាលខែងខ្សោយទៅបានការតាមរាជការជាប្រចាំឆ្នាំ
- โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟฟ์ (Scheffe's Method)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ หลัก ($\bar{X} = 4.14$)	มัธยมศึกษาปีที่ หลัก ($\bar{X} = 4.08$)	ปริญญาตรี/สูงกว่า ($\bar{X} = 4.18$)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ หลัก ($\bar{X} = 4.14$)	-	0.14	0.17
มัธยมศึกษาปีที่ หลัก ($\bar{X} = 4.08$)	-	-	0.04*
ปริญญาตรี/สูงกว่า ($\bar{X} = 4.18$)	-	-	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน เป็นรายคู่พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ หลักแตกต่างกับระดับปริญญาตรี/สูงกว่า

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคมา่น ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	207	4.11	0.35	มาก
หญิง	183	4.10	0.35	มาก
รวม	390	4.10	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบร่วมกันว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ย 4.11 และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.10

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคมา่น ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	207	4.11	0.35	0.06	0.95
หญิง	183	4.10	0.35		
รวม	390	4.10	0.35		

จากตารางที่ 4.15 พบร่วมกันว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรัฐม่าน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
18-27 ปี	65	4.16	0.35	มาก
28-37 ปี	131	4.15	0.33	มาก
38-47 ปี	111	4.07	0.36	มาก
48 ปีขึ้นไป	83	4.02	0.35	มาก
รวม	390	4.10	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบร่วมกันว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอายุ พบร่วมกันว่า มากที่สุดมีอายุ 18-27 ปี รองลงมาเป็นอายุ 28-37 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 48 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.17 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรัฐม่าน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.18	3	0.39	3.25	0.061
ภายในกลุ่ม	46.40	386	0.12		
รวม	47.58	389			

จากตารางที่ 4.17 พบร่วมกันว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก	151	4.14	0.34	มาก
มัธยมศึกษาปีที่หก	183	4.12	0.35	มาก
ปริญญาตรี/สูงกว่า	56	4.05	0.36	มาก
รวม	390	4.10	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบร่วมกัน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบร่วมกัน มากที่สุดมีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก รองลงมา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่หก และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี/สูงกว่า

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	3.30	0.060
ภายในกลุ่ม	46.80	387	0.12		
รวม	47.60	389			

จากตารางที่ 4.19 พบร่วมกัน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรัฐผ่าน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	207	4.18	0.40	มาก
หญิง	183	4.13	0.44	มาก
รวม	390	4.16	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมากโดยเพศชายมีค่าเฉลี่ย 4.18 และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.13

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครรัฐผ่าน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	207	4.18	0.40	1.11	0.27
หญิง	183	4.13	0.44		
รวม	390	4.16	0.42		

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
18-27 ปี	65	4.23	0.41	มาก
28-37 ปี	131	4.12	0.42	มาก
38-47 ปี	111	4.17	0.45	มาก
48 ปีขึ้นไป	83	4.13	0.39	มาก
รวม	390	4.16	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก และ เมื่อจำแนกตามอายุ พบร่วมกันว่ามากที่สุดมีอายุ 18-27 ปี รองลงมาเป็นอายุ 38-47 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 48 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ ที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.67	3	0.22	1.27	0.28
ภายในกลุ่ม	68.36	386	0.18		
รวม	69.03	389			

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผู้มีอำนาจทบทวนข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก	151	4.19	0.39	มาก
มัธยมศึกษาปีที่หก	183	4.15	0.42	มาก
ปริญญาตรี/สูงกว่า	56	4.13	0.46	มาก
รวม	390	4.16	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบร้า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาต่ำกว่า มัธยมศึกษาปีที่หก รองลงมาเป็นระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่หก และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี/สูงกว่า

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผู้มีอำนาจทบทวนข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.40	2	1.20	6.96	0.00*
ภายในกลุ่ม	66.64	387	0.17		
รวม	69.03	389			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 พบร้า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟฟ์ (Scheffe's Method) ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจธรณนาม่น ที่มีต่อหนบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือကตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟฟี่ (Scheffe's Method)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก ($\bar{X} = 4.19$)	มัธยมศึกษาปีที่หก ($\bar{X} = 4.15$)	ปริญญาตรี/สูงกว่า ($\bar{X} = 4.13$)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก ($\bar{X} = 4.19$)	-	0.40	0.03*
มัธยมศึกษาปีที่หก ($\bar{X} = 4.15$)	-	-	0.00*
ปริญญาตรี/สูงกว่า ($\bar{X} = 4.13$)	-	-	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหนบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือကตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ พบร่วงคุณที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี จำนวน 2 คู่ คู่แรก ได้แก่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หกแตกต่างกับระดับปริญญาตรี/สูงกว่า คู่สอง ได้แก่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่หกแตกต่างกับระดับปริญญาตรี/สูงกว่า

**ตอนที่ 4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจ
ในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ends Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 4.27 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการ
ตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครรภานม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัด
ขอนแก่น**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	เจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจสอบตัวเป็นกลาง	89
2	อยากรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำตามอำนาจหน้าที่	63
3	อยากรู้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบผู้ใหญ่ลุงพี่น้องเดือกดึง	37
4	อยากรู้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบกิจกรรมชั่วช้าที่สิทธิชิยาเสียง	32
5	อยากรู้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานเวลา	28
รวม		249

จากตารางที่ 4.25 ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจสอบตัวเป็นกลาง รองลงมา คือ อยากรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำตามอำนาจหน้าที่ และข้อเสนอแนะที่มีความถี่น้อยที่สุด คือ อยากรู้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานเวลา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนทั้งสิ้น 15,967 คน ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้สูตรของ Taro Yamane's และใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงโดยใช้อัตราส่วนค่า ปกติของส่วนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน แล้วนำมาหาสัดส่วนของกลุ่มประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบ สำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง และด้านบทบาทในการสอดส่อง ดูแลการทุจริตเลือกตั้ง จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการ ตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 390 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค สำหรับข้อมูลนี้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค สำหรับข้อมูลนี้ ใช้การทดสอบ t-test สำหรับข้อมูลทางเดียว และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีหากความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ่ฟ (Scheffe's Method) และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค สำหรับข้อมูลนี้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผล
- 5.2 อกิจกรรมผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

ผลการศึกษานบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค สำหรับข้อมูลนี้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 53.08 และเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 46.92

5.1.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค สำหรับข้อมูลนี้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง โดยรวมทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

- 1) ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10
- 2) ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจ
ในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาล สำเภา จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อายุ และ
ระดับการศึกษาต่างกัน พบร่วม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เพศ อายุ เด็กต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการ ตัวรวมในการพัฒนาการเมืองของสถานีตรวจอุบัติภัยผ่าน อำนาจอุบัติภัย จังหวัดขอนแก่น แตกต่าง กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 ผลข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางของข้าราชการตำรวจในการพัฒนา
การเมืองของ สถานีตำรวจนครรภานม่่าน อำเภอภูม่่าน จังหวัดขอนแก่น สามารถแยกได้ดังนี้

- 1) เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบตัวเป็นกลาง
  - 2) อยากรู้เจ้าหน้าที่สำรวจทำตามอำนาจหน้าที่
  - 3) อยากรู้เจ้าหน้าที่สำรวจชั้นผู้ใหญ่ลุงพื้นที่เลือกตั้ง
  - 4) อยากรู้เจ้าหน้าที่สำรวจความบันการซื้อสิทธิขายเสียง
  - 5) อยากรู้เจ้าหน้าที่สำรวจมาตรฐานเวลา

5.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง
ของสหภาพแรงงาน อำเภอพนมมือ จังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบนบทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนา
การเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผ่าน จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลและคำสั่งของ
ผู้บังคับบัญชา ที่สั่งโดยชอบด้วยกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเดียวกัน ในการรักษาความสงบ
เรียบร้อยในบริเวณเดียวกัน การให้ความสะดวก ความช่วยเหลือตามที่คณะกรรมการการเดียวกัน เช่น
หรือคณะกรรมการการเดียวกัน รวมทั้งการสอดส่องคุ้มครอง หรือติดตาม ให้ความช่วยเหลือตามที่คณะกรรมการการเดียวกัน
ความปลอดภัยที่บัตรลงคะแนนอย่างเพียงวัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรยุทธ์ โชติวิรพงศ์
ได้ทำการศึกษาวิจัยร่วมกับ “เทพาฯ” ในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาแนวทางการณ์สถานี

สำรวจภูธรอำเภอท่อง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของตำรวจสถานีสำรวจภูธร อำเภอท่อง จังหวัดเชียงใหม่ ใน การปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้งทั่วไป 2550 มีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง การให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อมตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเขตหรือคณะกรรมการที่กรรมการการเลือกตั้งเขต แต่ตั้ง ซึ่งได้แก่การรักษาความปลอดภัยและการพิทักษ์ที่บัตรลงคะแนนอย่างเข้มงวด รวมทั้งการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยหน้าที่หลักคือการรักษาภูมายะ ระบุนิยม ข้อบังคับต่างๆ ที่รัฐได้กำหนดขึ้น ตลอดจนงานบังคับปาราณปาร์ทีพิเศษ การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม การสอดส่องดูแล สืบสานหายาวยากับการทุจริตเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ชัดเจน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชคิวิชระพงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้ง ทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลอำเภอท่อง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจมีบทบาทมากในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง นอกจากนี้ตำรวจยังมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้ง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง ทั้งนี้อาจเป็น เพราะพื้นที่ที่รับผิดชอบมีบริเวณกว้าง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ไม่เพียงพอที่จะ custody ให้บริการและปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็มีภาระการกิจที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เช่น ภารกิจด้านการข่าวเพื่ออยู่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล เสนอเชื้อ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสถานีตำรวจนครเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสถานีตำรวจนครเมืองเชียงใหม่ ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการให้บริการแก่ประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ในด้านการตรวจค้นขับกลุ่มผู้กระทำผิดโดยรวมอยู่ระดับมาก ในด้านกำลังของเจ้าหน้าที่สายตรวจยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ บริการประชาชนไม่ทั่วถึง ตลอดจนยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ยังอยู่ในสภาพแย่ ควรมีการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจให้ครอบคลุมพื้นที่ ออกตรวจอย่างสม่ำเสมอ ควรปรับการด้วยความรวดเร็ว ยุติธรรม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง

พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สำรวจมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ที่สั่งโดยชอบด้วยกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ใน การรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณเลือกตั้ง การให้ความสะดวก ความช่วยเหลือตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเขตหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งเขตแต่ตั้ง รวมทั้งการสอดคล้องดุลเดินการทุจริตเลือกตั้งและการรักษาความปลอดภัยห้ามบัตรลงคะแนนอย่างเข้มงวด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชติวิชระพงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลจาก omnithong จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของตำรวจสถานีตำรวจนครบาลจาก omnithong จังหวัดเชียงใหม่ ใน การปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้งทั่วไป 2550 มีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง การให้ความช่วยเหลืออำนวย ความสะดวกไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเขตหรือคณะกรรมการการที่กรรมการการเลือกตั้งเขตแต่ตั้ง ซึ่ง ได้แก่การรักษาความปลอดภัยและการพิทักษ์ห้ามบัตรลงคะแนนอย่างเข้มงวด รวมทั้งการสอดคล้องดุลเดินการทุจริตเลือกตั้ง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติตามแผน/มาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยเหนือเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในการเลือกตั้งตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ใน การรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณเลือกตั้ง การให้ความสะดวก ความช่วยเหลือตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเขตหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งเขตแต่ตั้งอย่างเข้มงวด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชติวิชระพงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลจาก omnithong จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของตำรวจสถานีตำรวจนครบาลจาก omnithong จังหวัดเชียงใหม่ ใน การปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้งทั่วไป 2550 มีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง การให้ความช่วยเหลืออำนวย ความสะดวกไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเขตหรือคณะกรรมการการที่กรรมการการเลือกตั้งเขต หรือคณะกรรมการที่กรรมการการเลือกตั้งเขตแต่ตั้ง ซึ่ง ได้แก่การรักษาความปลอดภัยและการพิทักษ์ห้ามบัตรลงคะแนน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำหน่วยเลือกตั้งสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหน่วยเลือกตั้ง ได้ อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพื้นที่ที่รับผิดชอบมีบริเวณกว้าง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่มิได้เพียงพอด้วยที่จะดูแลให้บริการและปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็มีหลากหลาย

การกิจที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เช่น การกิจด้านการข่าวเพื่อคุยสอดส่องตรวจตราให้ความปลอดภัยแก่ตัวผู้สมัคร ผู้สนับสนุนให้ครอบคลุมทุกหน้าบ้าน ตำบลในพื้นที่ จึงทำให้บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งมีผลลัพธ์ต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล เสมอเชื้อ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบสถานีตำรวจนครบาล เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบสถานีตำรวจนครบาลเมืองเชียงใหม่ ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการให้บริการแก่ประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ในด้านการตรวจค้นบกุมผู้กระทำการด้วยรวมอยู่ระดับมาก ในด้านกำลังของเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ บริการประชาชนไม่ทั่วถึง ตลอดจนบานพากันที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ยังอยู่ในสภาพเก่า ควรมีการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจสอบให้ครอบคลุมพื้นที่ ออกตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ควรบริการด้วยความรวดเร็ว ยุติธรรม

2) ผลกระทบวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 ถือด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยหน้าที่หลักคือการรักษาภูมายะ ระบุเป็น ข้อบังคับต่างๆ ที่รัฐ ได้กำหนดขึ้น ตลอดจนงานบังคับบัญชาที่มีความสำคัญ ทำให้การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม การสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้งจึงเป็นหน้าที่และบทบาทอีกด้านหนึ่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะต้องสอดส่องดูแล ลีบสวนหาข่าวเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชคชิริพงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 :ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้ง

ข้อที่มีผลลัพธ์สูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลที่มีภารกิจในการเฝ้าระวังและรูปแบบในการทุจริตเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามผู้กระทำการด้วยกฎหมาย และรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นสำนักงานตำรวจนครบาลจะต้องมีการอบรมหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และรูปแบบของผู้กระทำการด้วยกฎหมายตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศรี คำใจสู้ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนเชียงใหม่ต่อโกรงสร้างสำนักงานตำรวจนครบาล” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเชียงใหม่มีทัศนคติที่ดีต่อหลักการโกรงสร้างสำนักงานตำรวจนครบาล ทั้ง 4 ด้านดังกล่าวว่า จะสามารถทำให้สำนักงานตำรวจนครบาลได้รับความไว้วางใจ ให้บริการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เสมอภาค เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่สำรวจครุภัณฑ์ที่หาได้ในเขตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก แต่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพื้นที่ที่รับผิดชอบมีบริเว กล่าว ประกอบกับเจ้าหน้าที่สำรวจในพื้นที่ไม่เพียงพอที่จะครอบให้บริการและปฏิบัติหน้าที่ประจำ หน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่สำรวจเองก็มีหลายภารกิจที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เช่น ภารกิจด้านการสำรวจเพื่อขออยစอดส่องตรวจตราให้ความปลอดภัยแก่ตัวผู้สมัคร ผู้สนับสนุนให้ ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ตำบลในพื้นที่ จึงทำให้บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล สมอเชื้อ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสถานีสำรวจภูมิภาคเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษา พบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสถานีสำรวจภูมิภาคเมือง เชียงใหม่ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการให้บริการแก่ประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ในด้านการตรวจค้นบัญชีภูมิภาคโดยรวมอยู่ระดับมาก ในด้านกำลังของเจ้าหน้าที่สายตรวจยังไม่ เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ บริการประชาชนไม่ทั่วถึง ตลอดจนยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ยังอยู่ในสภาพเก่า ควรมีการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจให้ครอบคลุมพื้นที่ ออกตรวจอย่างสม่ำเสมอ ควรบริการด้วยความรวดเร็ว ยุติธรรม

5.2.2 การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทของข้าราชการสำรวจ ใน การพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มี เพศ อายุ และ ระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบบทบาทของ ข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบบทบาทของข้าราชการสำรวจ ใน การพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น รวมทั้ง 2 ด้านไม่ เดียวกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อบบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน อาจเป็น เพราะว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันต่างก็ได้รับ การปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่สำรวจอย่างเท่าเทียมกัน ได้รับการอำนวยความสะดวก การคุ้มครอง การรักษาความ ปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง ด้านการจัดการจราจรหรือด้านการบริการอื่นๆ โดยใช้มาตรฐานการต่างๆ ของสำรวจในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยรวมถึงการสืบสวนหาก ติดตามความเคลื่อนไหวเมื่อมีเหตุการณ์ที่น่าจะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้สมัครและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่าง ใกล้ชิดเพื่อที่จะเข้ารับบัตร เดือนที่ทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จกรริยุทธ โชคิวิชระพงศ์ ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของสำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานี

สำรวจภูมิภาคของจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า สำรวจมีบทบาทมากในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือกตั้ง นอกจากนี้สำรวจยังมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเดือกตั้ง

2) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น รวมทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีอายุต่างกัน ได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่สำรวจอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ ได้รับการอำนวยความสะดวก การดูแลรักษาความปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยในการเดือกตั้ง ด้านการจัดการจราจรหรือด้านการบริการอื่นๆ โดยใช้มาตรการต่างๆ ของสำรวจในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยรวมถึงการสืบสวนหาข่าว ติดตามความเคลื่อนไหวเมื่อมีเหตุการณ์ที่น่าจะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้สมัครและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะเข้ารับเงินเหตุ ให้ทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชคชีระพงษ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของสำรวจในการเดือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีสำรวจภูมิภาคของจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า สำรวจมีบทบาทมากในการสอดส่องดูแลการทุจริตเดือกตั้ง นอกจากนี้สำรวจยังมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเดือกตั้ง

3) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น รวมทั้ง 2 ด้านดังนี้

3.1) ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเดือกตั้ง

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการสำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีสำรวจภูมิภาคผ่าน อำเภอภูมิภาคผ่าน จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน เพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่างก็ได้รับการ

ปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่สำรวจอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง ด้านการจัดการจราจรหรือด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ โดยใช้มาตรการต่างๆ ของตำรวจในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยรวมถึงการสืบสวนหาข่าว ติดตามความเคลื่อนไหวเมื่อมีเหตุการณ์ที่น่าจะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้สมัครและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะเข้ารับเหตุได้ทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชคิวชิระพงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจมีบทบาทมากในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง นอกเหนือนี้ ตำรวจยังมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเดือกตั้ง

3.2) ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน เพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจดีกว่าผู้ที่มีความรู้น้อยกว่า ไม่ว่าจะเป็นในด้านการปฏิบัติตามกฎหมายหลักสิทธิมนุษยชน การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยหรือการปฏิบัติตามกฎหมายเดือกตั้งในด้านการตรวจสอบการทุจริตเลือกตั้ง การรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง ด้านการจัดการจราจรหรือด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ โดยใช้มาตรการต่างๆ ของตำรวจในการสำรวจอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้สมัครและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะเข้ารับเหตุได้ทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรียุทธ โชคิวชิระพงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจนครบาลเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจมีบทบาทมากในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง นอกเหนือนี้ ตำรวจยังมีบทบาทมากในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเดือกตั้ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

- ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบนบทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภออยุธยา จังหวัดของตนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลผ่านจึงควรพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ครอบคลุมพื้นที่และเข้าถึงประชาชนให้มากขึ้น มีการตรวจประเมินตามเกณฑ์การทำงานเป็นประจำทุกปี

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลผ่านจึงควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่อจะ ได้เป็นการสักดิ้นไม่ให้มีการทุจริตเลือกตั้งทั้งทั้งก่อนและวันเลือกตั้ง และหลังจากที่มีการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ทำการสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ชัดเจน ตลอดจนเป็นการป้องกันปราบปรามผู้กระทำผิด และรักษาระบบความสงบเรียบร้อยของสังคม

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลผ่านจึงควรปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ทุกตำบลในพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งสำนักงานตำรวจนครบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ บุคลากรที่จะมาปฏิบัติงานในพื้นที่ตลอดจนจัดหารัสดๆอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ให้เพียงพอตามภารกิจที่ต้องปฏิบัติ

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง

พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยดำเนินการให้บุคลากรมีจิตบริการมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ บุคลากรที่จะมาปฏิบัติงานในพื้นที่ จัดหารัสดๆอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลในพื้นที่ให้เพียงพอตามภารกิจที่ต้องปฏิบัติ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่สำรวจปฏิบัติตามแผน/มาตรการของสำนักงานสำรวจแห่งชาติและหน่วยเหนือเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรรักษาและพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสถานีสำรวจภูมิศาสตร์ผ่านจะต้องรักษามาตรฐานการปฏิบัติตามแผน/มาตรการของสำนักงานสำรวจแห่งชาติและคำสั่งของหน่วยเหนือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ ตลอดจนมุ่งพัฒนาให้สถานีสำรวจเป็นสถานที่ทำงานที่น่าอยู่ บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่สำรวจประจำหน่วยเลือกตั้งสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหน่วยเลือกตั้งได้อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ในค่าเดียวกัน จึงควรปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่สำรวจในพื้นที่ให้เพียงพอที่จะคอยให้บริการและปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง เพราะเจ้าหน้าที่สำรวจเองก็มีหมายการกิจที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง จึงจำเป็นต้องจัดกำลังให้เพียงพอต่อการกิจ ประกอบกับพื้นที่ที่รับผิดชอบมีบริเวณกว้าง จึงทำให้บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ผลกระทบวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านบทบาทในการสอดส่องคุ้มครองการทุจริตเลือกตั้ง

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยการจัดให้เจ้าหน้าที่สำรวจเข้ารับการอบรมเพิ่มความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและดำเนินธุรกิจของประชาชนและปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเท่าเทียม โดยให้สำนักงานสำรวจแห่งชาติหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมเกี่ยวกับการกิจที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละครั้งเพื่อจะได้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือเจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบการศึกษาวิธีการและรูปแบบในการทุจริตเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสำนักงานสำรวจแห่งชาติจะต้องส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สำรวจได้เข้าอบรมและมีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทุกคนเพื่อให้ทันกับรูปแบบของผู้กระทำการทุจริตและรูปแบบของผู้ทุจริตเลือกตั้ง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบพื้นที่หาบ่ำวในเขตเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ดังนั้น จึงควรพัฒนาปรับปรุงให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้เจ้าหน้าที่สำรวจออกสืบสวนหาบ่ำวในเขตเลือกตั้งทั้งก่อนการเลือกตั้งและหลังเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตัวผู้สมัคร ผู้สนับสนุนตลอดจนประชาชนในเขตพื้นที่

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

- 1) ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง
- 2) ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทในการสอดส่องคุ้มครองการทุจริตเลือกตั้ง

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กัลยา วนิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติคณภาพนิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ชัยอนันต์ สมุಥวิช. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- บุญชุม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวิรยาสาสน์, 2545.
- ปพารถ ภูติวัฒนา. การพัฒนาเด็กเยาวชนและสตรี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2535.
- ยุวัฒน์ ฉุ่มภิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : ส.ส.น. ไทยอุนเคราะห์ ไทย, 2526.
- วิทยากร เชียงกฎ. การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ฉบับแรก, 2527.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เพรสเน็ท, 2550.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพสายสั่ง, 2527.
- สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศึกษาพร, 2547.
- สมบัติ ธรรมธัญวงศ์. ทัศนคติทางการเมืองของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์, 2539.
- ตัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา พานิช, 2526.
- สุชา จันทร์เอน. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- สุรพล พรหมกุล. ระยะยืนวิจัยทางรัฐศาสตร์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- อภิญญา รัตนมงคลมาศและวิวัฒน์ คติธรรมนิตย์. คนไทยกับการเมือง : ปีดูกวิปโยค. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนิทานไทยศึกษา, 2547.

2) วิทยานิพนธ์/สารานิพนธ์/รายงานการวิจัย

จักรียุทธ โฉติวชิระพงศ์. “บทบาทของตำรวจในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2550 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตรวจจราจรอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

ชนินทร์ ณรงค์น้อย. “ทักษะของประชาชนค่อการให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจนครบาลห้าขึ้น กองบังคับการตำรวจนครบาล 9”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

พงษ์นคร นครสันติภาพ. “การเมืองกับกรรมตำราไทย พ.ศ.2475-2500”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

พงษ์ศธร คำใจสูญ. “ทักษะคดิของประชาชนเชียงใหม่ต่อโครงสร้างสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

พิกพ ประทุมวัน. “ทักษะของประชาชนผู้ใช้บริการค่อโครงการพัฒนาสถานีตำรวจนเพื่อประชาชนในเขตอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

มงคล เสนอเชื้อ. “ทักษะคดิของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจสถานีตำรวจนคร เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาภูรราชวิทยาลัย, 2551.

วานนา สุขนิรันดร์. “บทบาทของตำราชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาอำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2547.

สิริวัฒน์ เมนะเศวต. “การเมืองกับการปรับโครงสร้างกรมตำราเป็นสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

3) บทความจากเว็บไซต์ (Web Site)

กองสารนิเทศ สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ. “นโยบายผู้บัญชาการตำราเป็นสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ พล.ต.อ. วิเชียร พจน์โพธิ์ครี”. 5 ตุลาคม 2553, <<http://www.saranitet.police.go.th/index1.php>> (18 November 2010).

ชนิตว์สาร์ ตระวิทยาภูมิ. “การกระจายอำนาจ”. 4 มกราคม 2553, <<http://www.ismed.or.th/SME/src/upload/knowledge/118334726846887244940cd.pdf>> (4 November 2010).

สถาบันพระปกเกล้า, “แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา”. 4 มกราคม 2553, <<http://www.thaipoliticsgovernment.org/wiki/>> (9 January 2011).

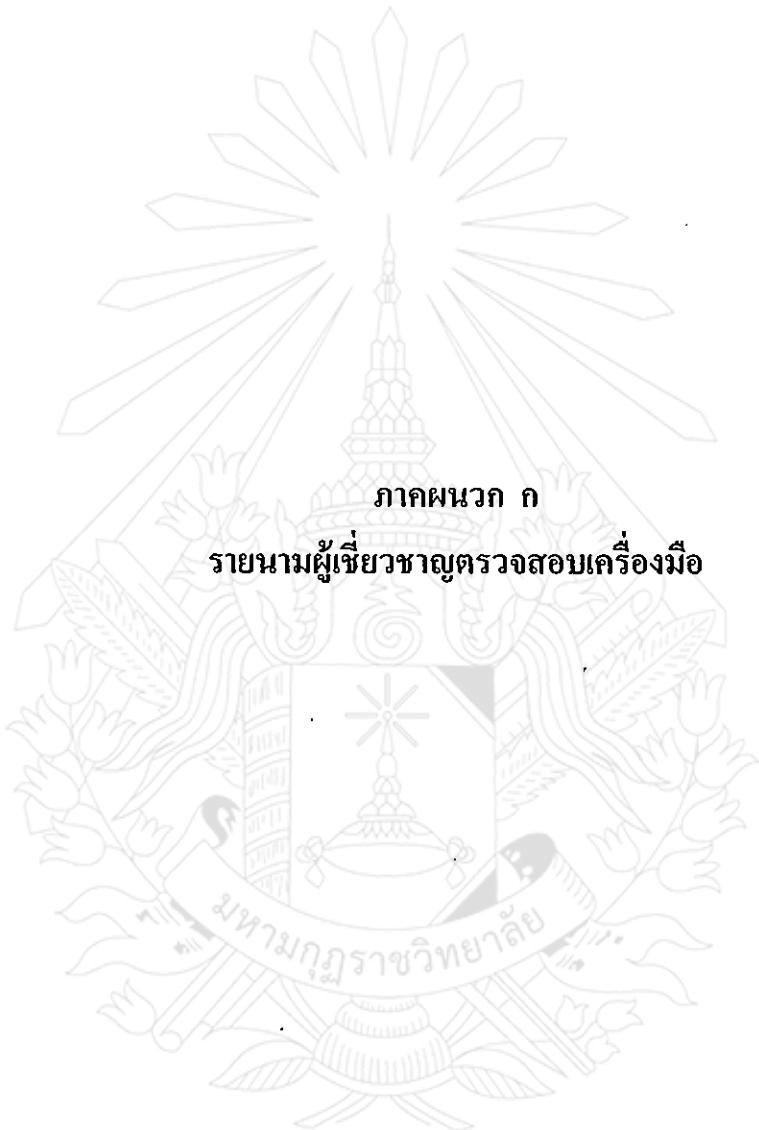
4) เอกสารอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

สถานีตำรวจนครบาลผู้นำ. “เอกสารบรรยายสรุป”. ขอนแก่น : สถานีตำรวจนครบาลผู้นำ, 2553,
(อัดสำเนา).

ภาควิชานวัตกรรม

ภาคพนวก ก

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. พันตำรวจโท ยศวัจน์ ตั้งอิตรમีศักดา

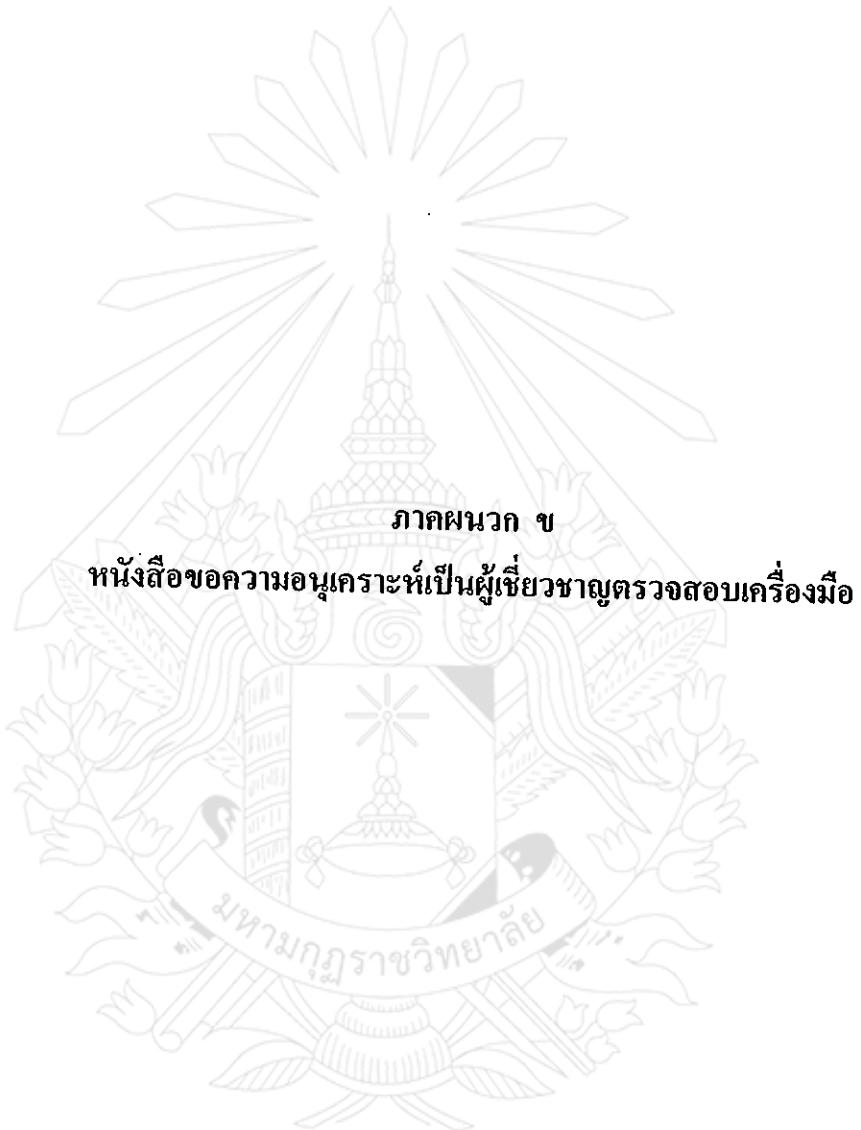
วุฒิการศึกษา	ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการบังคับการป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลผู้นำ อำเภอภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น

2. อาจารย์นิติเดช แสนเกา

วุฒิการศึกษา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลณัฐพันธุ์ 2 ตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

3. นายวิระพงศ์ คุณประทุม

วุฒิการศึกษา	ค.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา)
ตำแหน่ง	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ 6016(2.2) / ๐๐๑๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตครีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลคุคป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

20 มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร พ.ต.ท. ข่าวจัน ตั้งจิตธรรมณีศักดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงการร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วยจ.ส.ต.เด่นพงษ์ นันทะสุชา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตครีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องบทบาทของข้าราชการตัวจรที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดหนองแก่น โดย ดร.รพีพร คงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและ พ.ต.ท.จักรพงษ์ พองชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครึ่งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงได้ขอความอนุญาตท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุณณท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตครีล้านช้าง

ที่ ศธ 6016(2.2)/กอ12

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตครีสตังช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลลูกดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

20 มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร ออาจารย์วีระพงษ์ คุณประทุม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงสร้างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ค่ายจ.ส.ต.เด่นพงษ์ นันทะสูชา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาครุศาสตร์การปักษ์ป้อง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตครีสตังช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น โดย ดร.รพีพร คงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พ.ต.ท.จักรพงษ์ พองชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวมรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงได้ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสาร สุณณารักษ์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตครีสตังช้าง

ก. ศธ ๖๐๑๖(๒.๒) ๙๐๑๙

มหาวิทยาลัยมหากรุราชาวิทยาลัย
วิทยาเขตครีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลลูกดป่อง อําเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

20 มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอนตาม

เจริญพร อ้าวารย์นิโอลด์ แสนเกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอนตาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอนตาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วย ก.ศ.ต.เด่นพงษ์ นันทะสุชา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธุรกิจศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหากรุราชาวิทยาลัย วิทยาเขตครีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องบทบาทของข้าราชการ ตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อําเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น โดย ดร.รพีพงษ์ คงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พ.ต.ท.จักรพงษ์ พองซัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอนตามซึ่งเป็นเครื่องมือในการรับรองคุณภาพมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงได้ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอนตามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุณณท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากรุราชาวิทยาลัย วิทยาเขตครีล้านช้าง

ภาคนวก ค

แบบสอบคาม

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาค
ม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา เรื่อง บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากท่านได้กรุณารอแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างสูงต่อการศึกษาที่นักวิชาชีวกรังนี้ และการตอบคำถามของท่านจะไม่ถูกผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนในการเรื่องของบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจนครบาลภูมิภาคม่าน อำเภอภูมิภาคม่าน จังหวัดขอนแก่น

โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพราะหากขาดคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งแล้วจะทำให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถนำผลไปศึกษาค้นคว้าได้

ขอขอบพระคุณท่านที่เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

จ้าสิบตำรวจ เด่นพงษ์ นันทะสุชา
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสตรีการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาภูราชวิทยาลัย
วิทยาเขตวีล้านช้าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริงตามสภาพของท่าน

1. เพศ

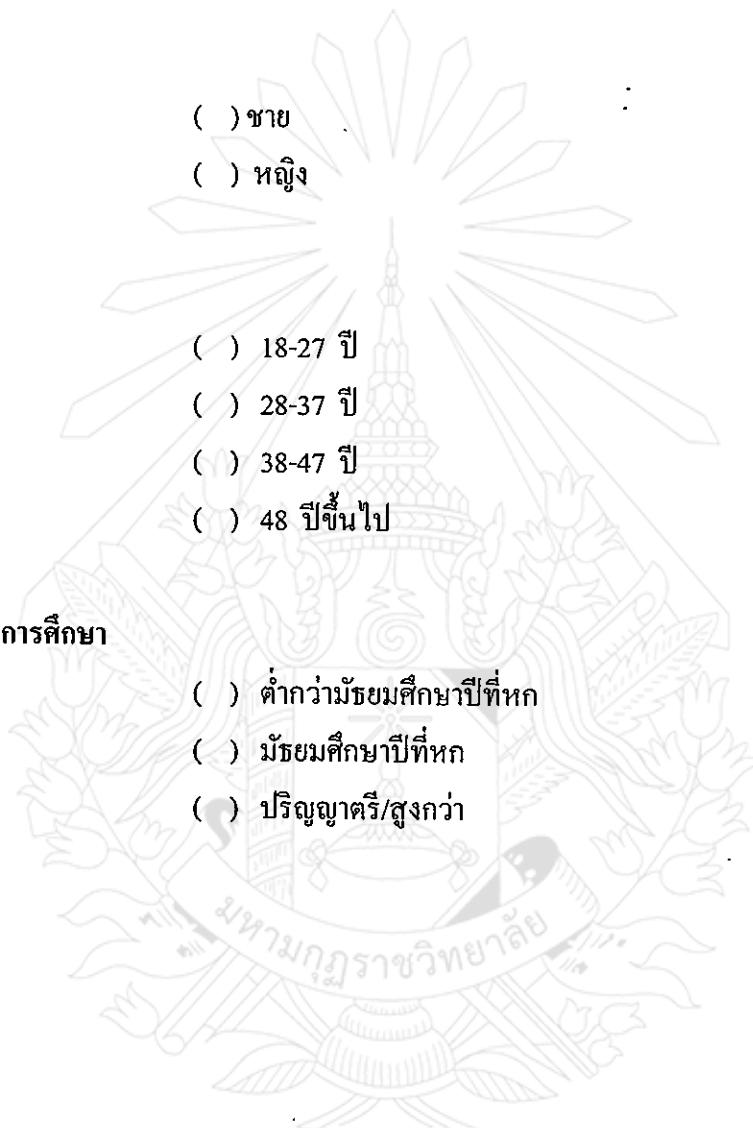
- ( ) ชาย
 ( ) หญิง

2. อายุ

- ( ) 18-27 ปี
 ( ) 28-37 ปี
 ( ) 38-47 ปี
 ( ) 48 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ( ) ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หก
 ( ) มัธยมศึกษาปีที่หก
 ( ) ปริญญาตรี/สูงกว่า

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนา
การเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้บังคับบัญชา อำเภอภูผาฯ จังหวัดขอนแก่น
คำชี้แจง**

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจใน
การพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผู้บังคับบัญชา อำเภอภูผาฯ จังหวัดขอนแก่น เพียงช่องเดียวเท่านั้น

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของ ข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง					
1	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจปฏิบัติตามแผนการการของ สตช.และ หน่วยหนึ่งที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยการเลือกตั้ง					
2	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจได้รับการอนุมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้ง ก่อนเลือกตั้ง ทุกครั้ง					
3	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจร่วมกับ กกค.ประจำหน่วยเลือกตั้ง ตรวจสอบหีบบัตร และอุปกรณ์ที่ใช้ในหน่วยก่อนทำการ การเลือกตั้ง					
4	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจได้จัดจุดตรวจและอำนวยความสะดวก แก่ผู้มาใช้สิทธิ์การเลือกตั้ง					
5	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจประจำหน่วยฯ รักษาความสงบ เรียบร้อยภายในหน่วยเลือกตั้งได้					
6	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจประจำหน่วยฯ รักษาความสงบ เรียบร้อยภายในหน่วยเลือกตั้งได้					
7	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจ ร่วมกับ กกค.ประจำหน่วย เลือกตั้ง นำส่งหีบบัตร และอุปกรณ์					
8	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจเป็นผู้ประสานข้อมูลข่าวสารกับ ศูนย์ การเลือกตั้งกลางได้อย่างรวดเร็ว					
9	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจปฏิบัติตามคำสั่งของ กกต.					
10	เจ้าหน้าที่ที่สำรวจมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ใน หน่วยเลือกตั้ง					

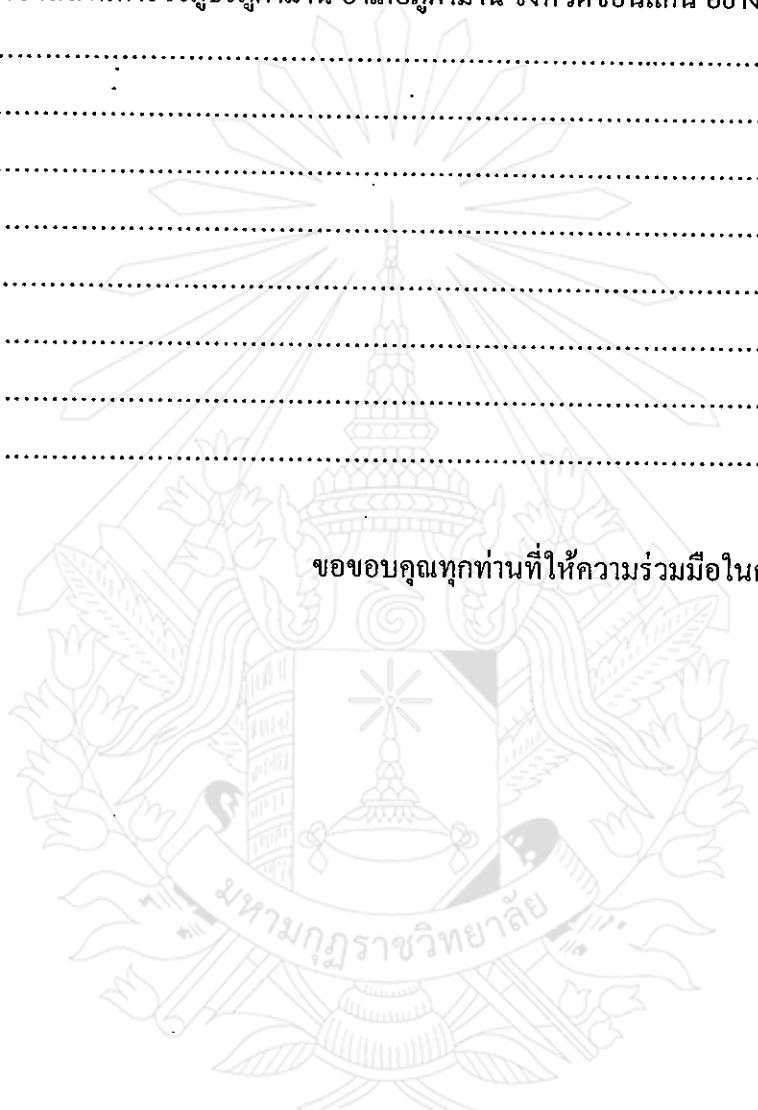
ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบนบทของ ข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมือง	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง						
1	เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบตามข่าวสาร การเมืองอย่างต่อเนื่อง					
2	เจ้าหน้าที่สำรวจศึกษา วิธีการและรูปแบบในการทุจริตเลือกตั้ง					
3	เจ้าหน้าที่สำรวจประชาสัมพันธ์ผลเสียงของการซื้อสิทธิขายเสียง					
4	เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบทราบพื้นที่เป้าหมาย คืนก่อน การเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง					
5	เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบการณ์ ในการออกบราศริษฐานเสียงของผู้สมัครและผู้สนับสนุน					
6	เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบเจ้าถึงพื้นที่เป้าหมายและตรวจสอบโดยเร็ว					
7	เจ้าหน้าที่สำรวจทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร ผู้สนับสนุน และญาติ พี่-น้องของผู้สมัคร					
8	เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบพื้นที่หาข่าวในเขตเลือกตั้ง					
9	เจ้าหน้าที่สำรวจความคุ้มให้การเลือกตั้งเกิดความบริสุทธิธรรม					
10	เจ้าหน้าที่สำรวจความมีช่องทางการติดต่อสื่อสารให้ผู้หวังคีหรือประชาชนได้เข้าง่ายและโดยจ่าย					

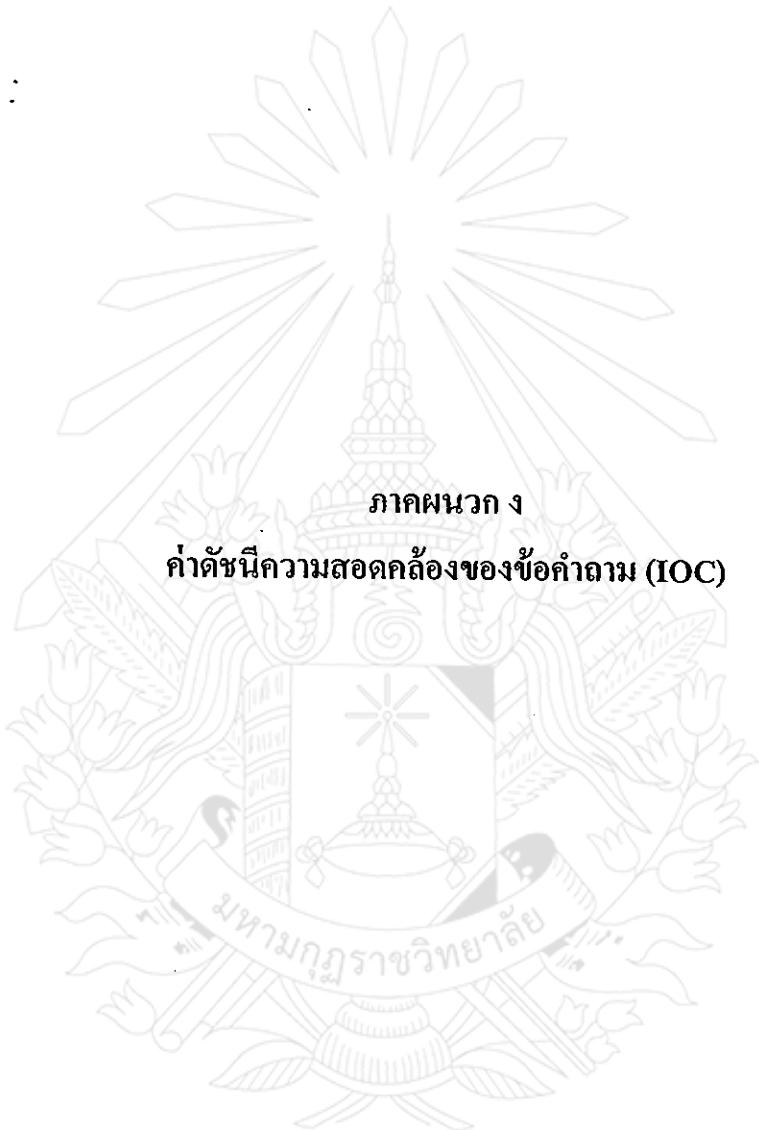
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง

ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการตำรวจในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลมาใน จำกัดของนักวิชาการ จังหวัดขอนแก่น อย่างไร

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำนวณ (IOC)

**ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณี
สถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น**

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง
ของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น**

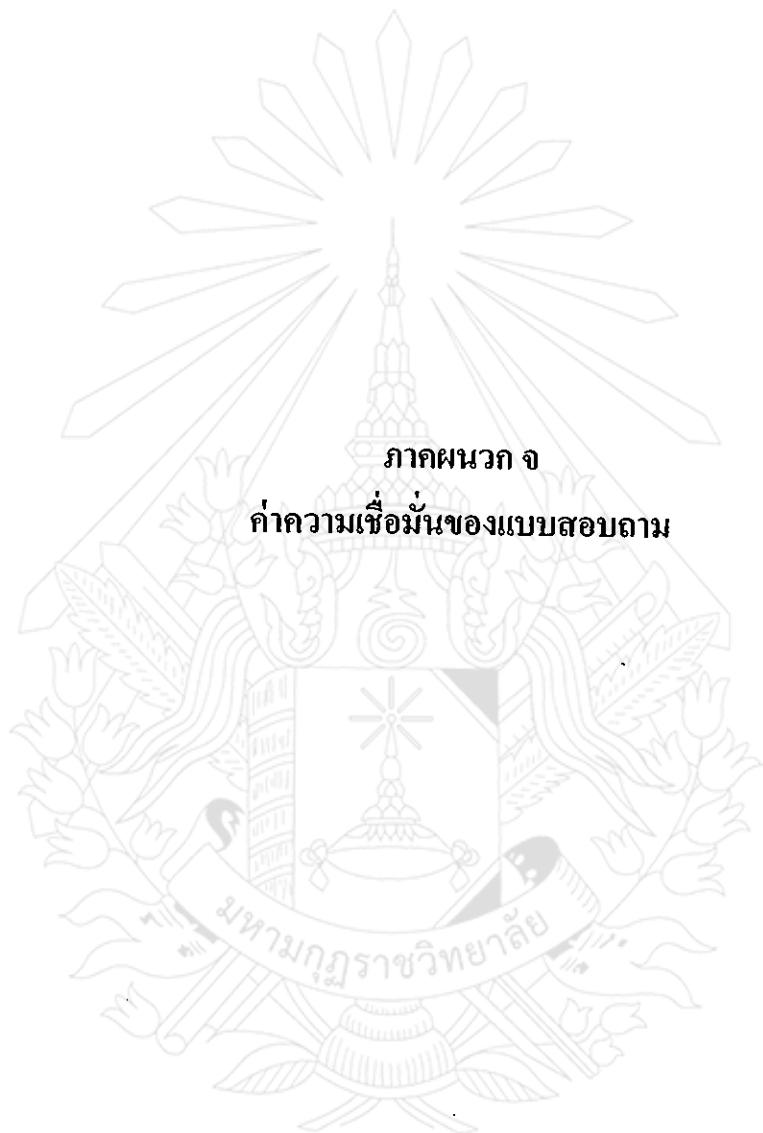
คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อบทบาทของข้าราชการ
ตำรวจนในการพัฒนาการเมืองของสถานีตำรวจนครบาลผ่าน อำเภอภูผาน จังหวัดขอนแก่น เพียง
ช่องเดียวเท่านั้น

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ ^{บทบาทของข้าราชการตำรวจนในการพัฒนาการเมือง}	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3		
ด้านบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง						
1	เจ้าหน้าที่สำรวจปฏิบัติตามแผน/ มาตรการของ สตช.และหน่วยเหนือ เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยการ เลือกตั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
2	เจ้าหน้าที่สำรวจได้รับการอบรมความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับเลือกตั้ง ก่อนเลือกตั้ง ทุก ครั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
3	เจ้าหน้าที่สำรวจร่วมกับ คกก.ประจำ หน่วยเลือกตั้งตรวจรับหนังบัตร และ ^{ด้วย} อุปกรณ์ที่ใช้ในหน่วยก่อนทำการ เลือกตั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
4	เจ้าหน้าที่สำรวจได้ จัดชุดอุปกรณ์และ ชั่วโมงการจราจรแก่ผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	+1	0	+1	0.80	ใช่ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ บทบาทของข้าราชการตำรวจในการ พัฒนาการเมือง	คะแนนความเห็นของ ผู้เขียนรายงานที่			ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3		
5	เจ้าหน้าที่สำรวจประจำหน่วยฯ สามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหน่วยได้ถูกต้องได้	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
6	เจ้าหน้าที่สำรวจประจำหน่วยฯ ให้คำแนะนำในการปฏิบัติเมื่อเข้ามายังบริเวณเดียวกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
7	เจ้าหน้าที่สำรวจ ร่วมกับ กกค.ประจำหน่วย เสือกตั้งนำส่งหีบบัตร และอุปกรณ์ทันเวลา	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
8	เจ้าหน้าที่สำรวจเป็นผู้ประสานข้อมูลข่าวสารกับ ศูนย์เสือกตั้งกลางได้อย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
9	เจ้าหน้าที่สำรวจปฏิบัติตามคำสั่งของ กกค.	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
10	เจ้าหน้าที่สำรวจมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเสือกตั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ บทบาทของข้าราชการตำรวจในการ พัฒนาการเมือง	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3		
ด้านบทบาทในการสอดส่องดูแลการทุจริตเลือกตั้ง						
1	เจ้าหน้าที่ตำรวจควรติดตามข่าวสาร การเมืองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
2	เจ้าหน้าที่ตำรวจควรศึกษา วิธีการและ รูปแบบในการทุจริตเลือกตั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
3	เจ้าหน้าที่ตำรวจควรประชาสัมพันธ์ ผลเสียของการซื้อสิทธิขายเสียง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
4	เจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจสอบพื้นที่ เป้าหมาย คืนก่อนการเลือกตั้งและหลัง เลือกตั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
5	เจ้าหน้าที่ตรวจจับสังเกตการณ์ ในการ ออกประวัติยาเสียงของผู้สมัครและ ผู้สนับสนุน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
6	เจ้าหน้าที่ตรวจควรเข้าถึงพื้นที่ เป้าหมายและตรวจสอบโดยเร็ว	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
7	เจ้าหน้าที่ตรวจควรหาข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้สมัคร ผู้สนับสนุน และญาติ พี่-น้อง [*] ของผู้สมัคร	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
8	เจ้าหน้าที่ตรวจควรลงพื้นที่หาข่าวใน เขตเลือกตั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
9	เจ้าหน้าที่ตรวจควรควบคุมให้การ เลือกตั้งเกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
10	เจ้าหน้าที่ตรวจควรมีช่องทางการ ติดต่อสื่อสารให้ผู้ห่วงดีหรือประชาชน ได้แจ้งเบาะแสโดยง่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

**ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม
เรื่อง บทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการพัฒนาการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณี
สถานีตำรวจนครบาลผู้บ้าน อำเภอภูผาบ้าน จังหวัดขอนแก่น**

ตาราง แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	91.33	74.11	0.51	0.91
2	91.50	73.84	0.52	0.91
3	91.13	78.90	0.35	0.92
4	91.13	74.46	0.71	0.91
5	91.93	75.04	0.53	0.91
6	90.90	72.38	0.61	0.91
7	91.50	68.12	0.75	0.91
8	91.00	74.17	0.65	0.91
9	91.60	72.45	0.53	0.91
10	91.63	70.67	0.65	0.91

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
11	91.30	74.86	0.42	0.92
12	91.30	68.24	0.75	0.91
13	91.00	74.91	0.43	0.92
14	91.10	75.37	0.38	0.92
15	91.10	72.18	0.57	0.91
16	91.40	73.41	0.58	0.91
17	90.90	74.52	0.39	0.92
18	91.36	70.80	0.69	0.91
19	90.83	73.75	0.60	0.91
20	90.53	76.08	0.34	0.92

Reliability Coefficients

N of Case = 30.0

N of Items = 23

Alpha = 0.917

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : จาลีบ คำราž เด่นพงษ์ นันทะสุชา
 วัน เดือน ปี เกิด : วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2516
 ที่อยู่ปัจจุบัน : เลขที่ 34/20 หมู่ที่ 1 ตำบลภูผาเม่านา
 อำเภอภูผาเม่านา จังหวัดขอนแก่น

การศึกษา

พ.ศ. 2535 : มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไฝ
 อำเภอไฝ จังหวัดขอนแก่น
 พ.ศ. 2546 : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) เอกรัฐประศาสนศาสตร์
 สถาบันราชภัฏเลย
 อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2540 : นักเรียนพลตำรวจ โรงเรียนตำรวจนคร 4
 รุ่นที่ 27 กองร้อย 3 จังหวัดขอนแก่น
 พ.ศ. 2541-2548 : ผู้บังคับหน่วยงานป้องกันปราบปราม
 ประจำอยู่ที่สถานีตำรวจนครสุวรรณภูมิ
 อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดนonthaburi สำหรับภารกิจ
 พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน : ผู้บังคับหน่วยงานป้องกันปราบปราม
 ประจำอยู่ที่สถานีตำรวจนครภูมิ
 อำเภอภูมิ จังหวัดขอนแก่น

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มนธ.
 ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
 โปรดนำมายังห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ